

VILÁGVÁROSI REGÉNYEK

VIKEND A POKOLBAN

REGÉNY

IRTA
REJTŐ JENŐ

LITERÁRIA KIADÓVÁLLALAT KFT.

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2014
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-615-5433-15-3 (online)
MEK-12543

TARTALOM

I.

Egy éhes ember belátja, hogy erdő mellett nem jóllakni: bölcs mértékletesség

II.

Rymsky úr megtanulja, hogy az angol királlyal még álmában se legyen udvariatlan az ember. Emerson kissé elkésve érkezik a saját temetésére és mély részvéttel áll a sírnál

III.

Teddy kellemetlen ismerőssel találkozik, ezért gyorsan útnak indítják és kíséretével megérkezik „titkos” köztársaságba

IV.

*Több üveg nem indul. Egy krokodil szabálytalanul előz.
A felrobbantott híd nem hidalja át a nehézségeket*

V.

*Vihar tör ki mindenféle értelemben. Teddy kishijján a mennyországba jut a Próféta révén, végül megfejt egy keresztretjtvényt és húslevest rendel.
Ezzel vége is a regénynek*

I.

Egy éhes ember belátja, hogy erdő mellett nem jóllakni: bölcs mértékletesség

Kilencven évével igazán még bakfisnak sem számított, tehát nem hihette, hogy az öregkorral járó érzéki csalódások áldozata. Lehúnyta pilláit, újra kinyitotta, megrázta fejét, ismét előremeredt, hiába: a látvány változatlan. Átnézett a szomszédságba, ahol egy idősebb pávián, régi ismerőse a viruló hajadonnak, úgy viselkedett, mint aki elveszített valamit a saját bundájában. Közben a pávián is lepillantott a tisztásra, azután összenézett régi ismerőseivel, a kilencvenéves bakfissal. A viruló papagájhajadon hunyorított, felborzolta a tollait és elhölten közölte, hogy: «Ki-rá-ki... ki-rá-ki...» A pávián nem találta ilyen tragikusnak a helyzetet. Különös, különös, de hogy ki-rá-ki, ezt mégsem állítaná a papagáj helyében, az ember legyen óvatos a véleményével.

Vajjon mi lehet az, amittől egy pávián meglepődik és egy papagáj több alkalommal is leszögezi, hogy: «ki-rá-ki?»

Azonnal be fogjuk látni, hogy alapos okuk volt e különös viselkedésre.

Az erdő közepén, hátával egy fának dőlve nyugodtan aludt egy úr, szmokingban, lakkcipőben, fején szalmakalappal, gomblyukáról csüggő monoklival. Estélyi ruhája olyan kifogástalan, olyan frissenvasalt és ragyogóan tiszta volt, inge, keménygallérja olyan kifogástalanul síma és hófehér, mintha most lépett volna ki egy kaszinó kapuján.

Megjegyzem, így is volt. Ez az úr, mielőtt elaludt, a nizzai kaszinó sziporkázó üvegpalatájából jött kit a Promenade des Anglaisre.

A hely viszont, ahol most ébredezett, a Kongó őserdejének mélye volt.

Lassan mozgolódik. Ásít, szétlöki a két karját, azután körülnéz. Nini! Erdő! Hogy az ördögbe kerültem ide? Ennyire kimáskáltam volna a városból? És milyen meleg van! Azért nem érdemes júniusban Nizzába jönni. Az ember tavasszal menjen el a Rivieráról.

Lassan talpraállt. Feltette a monokliját, elővette cigarettatárcáját és rágyújtott. Undok szokás ez, hogy részegen elcsavarog és így ébred fel a városon kívül.

Egy arrajáró pelikán nézett ki a bokrok közül és csuklani kezdett ijedtében.

*

Úgy érzem, leghelyesebb, ha röviden összefoglalom a kissé kusza előzményeket. Theodor Emerson, vagy ahogy a magazinok nyelvén nevezték mindenütt, a «Petróleum Teddy» huszonnyolc éves volt. Anglia legkonzervatívabb felső társadalmi rétege is befogadta, pedig az apja John Emerson, meglehetősen homályos előélet után került a multimilliomosok közé. Ifjabb éveiben állítólag rabszolgakereskedők mellett működött Arábiában és tudnak arról is, hogy Kimberleyben, a gyémántmezőkön dolgozott. Első állomását a karrier felé egy petróleumkutató vállalatnál történt alkalmazása jelentette. Néhány év múlva több szerencsés kutatás után komoly hatalomra tett szert a nyersolajpiacon és övé volt az „Emerson Oil Company”.

Hatalma még jobban megnövekedett, mikor feleségül vette Lord Narwich leányát. Lord Narwich Anglia legvagyonosabb, legbefolyásosabb főnemeseinek egyike volt. Amikor Theodor világrajött, az édesanyja meghalt. John Emerson nagyon szerette a fiát. Mindent megtett, hogy Teddy angol nemesek gyermekeihez illő nevelésben részesüljön. Mikor húszéves lett a fiú, az öreg Emerson ismét folytatta régi üzleti útjait. Hol Newyorkba, hol Sidneybe utazott hosszabb tartózkodásra. Helyettese, Patrick, aki egyszerű tisztviselőből az ő keze alatt lett vezérigazgató, pontosan tudta már a legkomplikáltabb esetben is, hogy mi a tennivaló. Teddy nem fog-

lalkozott az üzlettel. Golfozott, bridzselt, lovagolt, úgy élt, mint valami trónörökös. Korlátlan vagyon ura volt és az a vagyon most már, akárhogy költekezett a fiú, csak gyarapodott. Az apjával olykor két-három évig sem találkozott. Nagyon szerették egymást, de Teddy Londonhoz tartozott, az öreg pedig felesége halála óta csak kényszerűséből jött haza olykor Angliába, kissé utána nézni a vállalatnak, néhány estét tölteni a fiával, azután ismét útrakelt. Ötvenöt éve ellenére John Emerson izmos, ruganyos járású, élénkeszű ember volt, aki golfpályán, lovaglásban, de ha olykor tréfából boxkesztyűt húzott, még a ringben is lepipálta a fiatalokat.

Teddy sokat örökölt apja erejéből, ügyességéből, sportszeretetéből, de anyai ágon mégiscsak oda tartozott a kaszinókhoz, a golfpályához, a klubhoz és általában a társasághoz.

Jó barátja, Gordon kapitány, aki döntő szerepet játszik a történetben, mint sportrepülő kezdte pályafutását, később világrekorder lett, azután az Emerson Company szolgálatába állt. Sokszor végzett felderítő repüléseket, figyelemmel kísérte az őserdőkben, távoli szigeteken barangoló petróleumkutatókat és fenntartotta összeköttetésüket a külvilággal. Gordon kapitány képezte Teddyt pilótává, de a fiú nem rajongott a repülésért.

Theodor Emerson és Evans Gordon örökké ugratták egymást. Azért igazán nagyon megörültek egymásnak, amikor Gordon új sportrepülőgéppel váratlanul megérkezett Nizzába.

A háromnapos nizzai szórakozás alatt mérgesedett el végképp régi vitájuk. Ez a vita abban állt, hogy Gordon szerint Theodort, ha nem lenne a milliomos Petróleum Teddy, semmire sem lehetne használni ezen a világon; sírvafakadna tehetetlenségében, ha elvennék a millióit és két keze munkájával egy sajtos szendvicset sem lenne képes megkeresni. Teddy ez ellen mindig hevesen tiltakozott.

Különösen kiélezte most az ügyet, hogy a két nap óta minden este megújuló vita egy hölgy jelenlétében folyt és a hölgy mindkettőjüknek tetszett. Gordon a nevezetes estén alig ivott. Péntek este volt és másnap hosszú vikendkirándulásra akart repülni. Teddy annál többet ivott. Ő nem járt vikendezni. Viszont ismételten kijelentette a kapitánynak, hogy egy sportszerűen nevelt leleményes és jókedélyű angol gentleman, családi összeköttetések és milliók nélkül is megél a jég hátán, vagy akár a sivatagban, ő például szó nélkül vállalkozna arra, hogy így, ahogy van, egy szál szmokingban a Kongó őserdejének kellős közepén elsőrangú egzisztenciát biztosítson magának. Ezt a példát különösen szerette alkalmazni. Gordon viszont éppen ettől a képtelen példától szokott elzöldülni mérgében. Nyomban felvilágosította a társaságukban lévő hölgyet, hogy Theodor Emerson kedves, de életterlen ifjú, aki az őserdőből csak atyja petróleumkútjai révén tud megélni. Emerson elfogult, fölényeskedő fráternek nevezte Gordont, aki viszont kijelentette róla, hogy nagyszájú, beképzelt és hengegő hülye. Ebben maradtak.

Gordon azonban készen volt a tervével. Mikor kitámogatta holtrészeg barátját, már megkapta orvosismerésétől a szükséges injekciós tűket és fiolákat. A Promenade des Anglaisen karonfogta Teddyt, a legközelebbi sarkon taxiba gyömöszölte és ki a repülőtérré! A szerelője már várta. Kitolták a gépet és az álétan hortyogó Teddyt az ülésre szíjjazták egy szál szmokingban, szalmakalapjával egyetemben, azután beült melléje a kapitány és neki a villámsebes géppel az éjszakának... Perceken belül a Földközi-tenger felett jártak, az afrikai partok felé. Itt Gordon egy gondosan előkészített fémdobozból előre összeállított injekciós fecskendőt vett elő és megszúrta vele alvó barátját. Teddy morgott valamit, csámcsogott és még mélyebben elaludt.

Most majd elvállik, hogy mit csinál a hengegő fráter, ha valóban ott áll az őserdő közepén. Ő majd messziről figyel és röhög. És nem jön elő, csak egy jó óra múlva. Majd lesz most Teddynek kellemes vikendje: megemlegeti, amíg él. Reggel lett. Délben Makkánál benzint vett fel és leszállás nélkül Brazovilleig repült. Innen délután tovább indult a Kongó felé...

Gordon sokszor járt a géppel Afrikában és tudta jól, hogy a Kongó rengetegekben sok tisztás van, amely leszállásra alkalmas. Az őserdő bolond földje, amelyből csodálatos tömegben

özönlik az élet, sokszor többkilométeres területen olyan halott, hogy fűszál sem terem rajta. Egyikét az ilyen magasból ismert természetes starthelyeknek választotta ki Gordon, minden eshetőségre számítva olyat, amely mellett bennszülött falu is volt.

Minden pontosan úgy sikerült, ahogy kitervelte. A hatalmas, agyagos területen könnyedén leszállt. Betolta gépét a lapály mögött egy lombsátor alá, szépen karjaiba emelte az alélt, alvó Teddyt és vitte. Egy aránylag tiszta helyen letette a földre, úgy hogy fejével egy fatörzs oldalának dőlve aludt tovább. Azután ismét kivette zsebéből a fémdobozt, ellátta barátját egy koffeininjekcióval és vagy kétszáz méterrel eltávolodott tőle, egy cserje mögé. Onnan leste nagy kárörömmel a barátját. Közben világosodott, madárhanggal telt meg az erdő.

A kapitány leste Emersont és egy leopárd leste a kapitányt.

Teddy még meg sem mozdult, mikor Gordonra rázuhant a leselkedő fenevad és még akkor is nyugodalmasan aludt Teddy, az injekció ellenére, amikor a vadállat megelégedett mormogással marcangolta a kihült pilótát.

A szerencsétlen Gordon, kitűnő tervébe nem vette fel azt az igen kézenfekvő eshetőséget, hogy a vadonban ragadozókkal is találkozhatnak.

*

Megfordult maga körül. Gondolkozott, hogy merre menjen. Hogy a csodába tévedhetett le az útról? Még jó, hogy nem rabolták ki. Éppen előző nap látta, mikor Monte Carlo felé mentek autón, hogy arab kubikusok laknak sátorban az útmenti erdőségek fái között. Annyira csak nem mászott be a sűrűbe, hogy ne is lássa az utat? De nem látta. Még csak az hiányzik, hogy eltévedjen egy délfrancia erdőségben és felöltő nélkül itt találja az este. És milyen kutya meleg van... Az életben többé nem jön a Rivierára nyáron.

Óvatosan lépegetett a sok giz-gaz között. Hogy is került ide?... Gordonnal volt. Hogy Gordon magárahagyta ilyen állapotban, ezt csodálta. Mert bizonyára magárahagyta és ő, szokása szerint részegen vándorolni kezdett. Legfeljebb egy órát szokott részegen alvajárni. Tehát nem lehet messze Nizzától.

De nem találta meg az utat. Már másfél órája bolyongott fullasztó melegben és mindenütt csak fa, sűrű, óriási törzsek, amelyek korai homályba burkolják a vidéket. Végre egy újabb óra múlva messziről zajt hallott.

Ment a hang irányába. És csakugyan! Rövid idő múlva egy kis folyómenti tisztáshoz ért, ahol gömbölyű kunyhók körül barnabőrűek tanyáztak, félmeztelenül, derekukon háncsköténnyel. Mégis jól sejtette. Az arab kubikusok!

Amint kibukkant a fák közül, olyan hatással volt a bennszülöttekre, mint valami bibliai jelenés. A közelben lévők tátott szájjal állva maradtak, a távolabbiak közelebb jöttek és csak azután tátották el a szájukat. Egy nagyhasú bennszülöthöz fordult, aki a főkubikusnak látszott:

- Mondja öregem - kérdezte franciául, - hogy jutok ki az országútra a legrövidebb úton?

A kövér csodálkozott, aztán mondott valamit egy gyereknek, aki elszaladt és egy ősz varázslóval tért vissza.

- Nem hallotta, mit kérdeztem? Hol az országút?

Erre végre felelt a kövér. Azt mondta, hogy:

- M'bisung glugala. D'hri hri! L'rubi. L'zda rslung!

És háromszor kiköpött kelet felé. Hogy a csodába nem tud egy arab kubikus franciául? Felemelte a hangját, mert valaki csak akad közöttük, aki töri a franciát, a teljes gyülekezethez fordult és így szólt:

- Apuskáim! Melyitek vezetne el engem az útig?

Erre táncolni kezdtek.

Ez a válasz természetesen még kevésbé elégítette ki. Tréfálnak vele? Vagy valami vad törzset importáltak útburkolómunkához? Sohasem hitte volna, hogy Európában ilyesmi lehetséges. A tánc végén az arab munkásság körülfogta és letérdeltek.

Theodor Emerson jókedvű fiú volt, de ez a marhaság kezdte kihozni a sodrából. És milyen kutya meleg van!

Nagyon óvatosan közeledett most hozzá a kövér kubikos, a mumiarcú ősz varázslóval. Egy ideig könyökkel lökdösték egymást, azután a kövér bátortalanul megjegyezte:

- M batang. Gan-gan...

- Ezeket most hagyjuk - felelte kedvetlenül Emerson. - Arra feleljen apuskám... - kézmozdulatokkal és hangutánzattal jelezte az autót, - hogy merre van az országút... Tüü... Stop!

A két benszülött hátrált. Azután ők is utánozták a túlkölést és megint táncoltak egy ideig. Emerson letörölte homlokáról a verejtéket. Nagyon éhes volt. Üsse kő! Most először enni fog. Csak lesz itt valami gyümölcs vagy kenyér. Kezével a szája felé mutatott és a gyomrát simogatta. Ezt megértették. Kocsonyaszerű ennivalót hoztak, amiben néhány fekete húsdarab volt. A húson érezni lehetett, hogy alig néhány nap előtt hal volt. Teddynek helyén volt a gyomra. Legyűrte.

Nem volt kellemes táplálék, de jóllakott. Lassan a többiek is enni kezdtek. Ekkor vette észre Emerson az első gyanús jelet. A gyanús jel a főnöknél tűnt fel. A kövér egy zöld levelekbe bugyolált csomagot vett elő. Ő is leült a torzs guggoló tagjai közé, néhány előzetes csámcsogás után hozzáfogott, hogy a falevelekben óvott vacsoráját előszedje.

Miután levette az utolsó pálmalevelet is, a csomagból egy szép nagy emberi kéz került elő.

*

Emerson körül keringőzni kezdtek az óriási fák. Azután felemelkedett és betámolygott a sűrűbe. Később lihegve dőlt egy fatörzshez és töprengve nézett farkasszemet a vacsorájával.

Mi ez?! Álmodik. Valami titkos benszülött emberevő szekta él-e a Nizza körüli erdőségben? Két kezét a halántékára szorította. Kétségtelen, hogy egy néger keze került elő a csomagból. Az egész olyan, mintha őserdőben lenne, ősemberek között. De ősembert itt csak Cannes környékén találtak a cromagnoni barlangban, azt is csak csont formájában...

Megőrült? Vagy álmodik?

Közben esteledett. A fiatalembert összecsipték a szúnyogok és a füledt, pállott, penészszagú dzsungelléggör fojtogatta. De még mindig azt hitte, hogy másfél órányira sem lehet a gyönyörű Riviera-országúttól. Elővett a tárcájából egy képet, amelyen fehér emberek voltak. Ebből csak megértik a hülye arabok, hogy mit akar?

Na végre! A főkubikos, aki, úgylátszik titokban kézevő, mumiarcú ősz társával együtt vigyorogva elrohant. Nemsokára visszatért néhány képpel. Olcsó kis keménypapírfestmények voltak, a Madonnát ábrázolták, a szenteket és Pétert, amint a kulcsokat átveszi. Emerson tanácstalanul állt a szentképekkel. Az egyiket megfordította. Ez állt a hátán:

A KÖZÉPAFRIKAI PÁLOS
MISSZIÓ KIADVÁNYA
1937 MATADI.

Ez csak Gordon hülye vicce lehet. Neki vannak ilyen ötletei. Elhozta valahova részegen az erdőbe és ügyesen megrendezte ezt a komédiát, felbérelt arab kubikosokkal.

Megfordított egy másik képet, ez nagy volt és külön kerettel óvták. A hátán kézzel írt szöveg volt:

E hely a Francia-Kongó középszakasza 2'30. déli szélesség alatt, 12 kilométernyire Stanleyvilletől. Szelíd bantu törzs, megtért emberevők, gyanúsak. Fehér embert nem esznek. Nyelvükön: „vezess” annyi, mint D'ogi, fehér ember a. m. papa, misszió a. m. jesu. Ajándék a. m. Langi. Csak forralt ivóvizet igyék! Tapasztalatait kérjük, hogy jelentse személyesen vagy írásban: Kormányzóság, Boma.

*

Most már igazán szédült. Mi történt?

Megvan!

Gordon beültette részegen a gépbe, átvitte a Földközi tengeren, leszállt valahol az Orán környéki erdőségeknél... De csak nem hagyta őt egyedül az erdőben szmokingban?

- Gordon! Gordon! - kiáltotta erőltetett vidámsággal, ahogy öntelt gyermekek hívják rekedten, sápadt mosollyal az anyjukat, ha tréfából elbujik egy kapu alá. De Gordon nem felelt. És erre olyan alapos oka volt, ami minden gentlemant kimenthet hasonló helyzetben.

A barátságtalan estében egy kakadu rikoltott fel messze...

- Gordon! - kiáltotta még siralmasabban, lárvaszerű vigyorral Emerson. Elég volt már! Mit izélsz?!... Úgyis tudom, hogy itt vagy!... Továbbra is hülyéskedni akarsz?! Nem hallod?!

De most már be kellett látnia, hogy Gordon vagy nem hallja, vagy továbbra is hülyéskedni akar, mert senki sem felelt és igen sötét este lett. Kétségbeejtő helyzetében váratlanul eszébe jutott a szentkép hátán írt utasítás. Közben valamennyi benszülött már percek óta kórusban ordította, hogy: „Gordon...” és szent táncba kezdtek. A fehér embert istennek tekintették és hajlandók voltak ezt a „Gordon” szövegű új imádságot a hevenyészve alapított vallás hivatalos fohászának elfogadni.

- D'ogi papa... - mondta Petroleum Teddy a kép hátán álló utasítás szerint. Ha úgy van, ahogy olvasta, akkor ez azt jelenti, hogy „vezess fehér ember”. Valóban megérthették, mert madárszerű furcsa nyivákoló hangon fecsegetve összehajoltak, megtárgyalni az ügyet.

- Langi! - mondta még a szentkép szerint Teddy.

Beszélhetnek őserdőről, civilizációról, arról, hogy a „tudás hatalom” és hogy „tanuljunk nyelveket”. Ne tanuljunk. Tanuljuk meg a bűvös ígét a világ minden nyelvén, mondjuk Törökországban, hogy baksis, Németországban Trinkgeld, Franciaországban, hogy porboire, Angliában tip, a Kongó őserdejében, hogy „langi” és ezzel minden fáradságos nyelvtanulást mellőzhetünk, mert éppolyan könnyen elérjük a célunkat, mintha kívülről tudnánk az illető ország klasszikus költőit. Sőt. Szerintem még könnyebben. A „langi” szó váratlanul megszüntette a fehér ember és a vadak értelmisége között emelkedő bábeli betonanyagból készült kínai falat. E falnak a „borraivaló” a jerichói kürtje, leomlik tőle, mintegy varázsűtésre.

Nagy sürgés forgás támadt, nem kérdeztek, nem mutogattak; összeállítottak fadorongokból és nádból valamit, amit a földre helyeztek. „Tipoy! Tipoy!” kiáltották többször is. Emerson nem értette, de miután mutogatták a dorongokra szerelt pálmaháncsot, leült. Alighogy elhelyezkedett, a két hosszú rúd egy-egy végét megragadták és a levegőbe emelték. Emerson kishíjján lefordult. Miután visszanyerte az egyensúlyát, végre megértette a helyzetet: viszik valamerre, ahol fehér ember van. A rúd négy vége egy-egy benszülött vállon nyugszik, ő a két rúd között ül a háncson és tempós, gyors léptekkel haladnak vele. A trópuson, ahol valaha is megfordult fehér ember, ismertté válik a belga eredetű „tipo” szó. Ezen viszik az európai urat.

II.

Rymsky úr megtanulja, hogy az angol királlyal még álmában se legyen udvariatlan az ember. Emerson kissé elkésve érkezik a saját temetésére és mély részvéttel áll a sírnál

Döbbsenten és ostobán ült a tipoyon. Még mindig azt hitte, hogy álom, vagy örület az egész: szmokingban, szalmakalapban a vadon közepén, miután nemrégén a nizzai kaszinóból jövet kissé támoilyogva nézegette a bolondosan viselkedő hoteleket és virágágyakat. Gordon áthozta Afrikába és itt hagyta? De hiszen jó fiú, talpig derék úr... Egyszerre felkacagott. Nem gondolkozik tovább! Slussz! Az egész dolog nagyon vicces és gyérünk tovább! Cigaretára gyújtott és fütyürészett.

- Csak jó helyre vigyetek hülye testvéreim! - szólt oda a bennszülötteknek biztatóan, mire ezek alázatos: „Gordon!”-nal köszönték meg nyájasságát.

Órákon át siettek vele az erdőben. A mozdulatlan fakoronák között már fehér foltokban lopakodott előre a közeledő nappal, mikor kiértek a sűrűből. Mint valami szabályos csatorna, ameddig a szem ellátott, hosszú, hosszú szakadék zárta el útjukat. A szédítően mély szakadék fenekén, mintegy madártávlatból látszott, amint örvényekben kavargva, sziklákon átsapva rohan egy széles, kanyargó folyó. Tompa harsogás szállt fel a mélyből. Megindultak a szakadék mentén, most már futólépésben, mert ez könnyű talaj volt. A hállyogszínű égről elmuló csillagok utolsó fáradt fényei rezegtek. Végre feltűnt útjuk célja: egy kunyhó. Mögöttük az őserdő, mint egyetlen fehér tömb állt a reggeli ég alatt.

A négy bennszülött letette a kunyhó előtt. Keskeny sín pár vezetett le a lejtős talajon. Vajon ki lakik itt? Leszállt a tipoyról és átadott a négereknek egy borostyánszipkát, két mellgombot és London villamoshálózatának pontos térképét, ami szemmel láthatóan gavalléros viteldíjnak tűnt fel a bennszülöttek előtt és nem győztek mosolyogva „Gordonozni” érte. Ezután Emerson kopogott és egy megszokott mozdulattal szemébe csipítette feketekeretes monokliját, amely most is ott lógott a kabátján, belépett a kunyhóba.

A kunyhóban egy gondozatlan, nagyon ráncos arcú, kopasz, sovány ember egy pálinkásüveg és egy fél szárított hal társaságában ült. Nyilván reggelizett. Nyitott, piszkos ingének ujját felgyűrte könyökig.

Ha Emerson azt hitte, hogy az öregúr el fog ájulni a meglepetéstől, midőn megpillantja szmokingos látogatóját, akkor keservesen csalódott. Az öregúr szájába tett egy falat húst, zsebkésével újabb darabot vágott le és közben valamit mormogott, amit köszönetnek is vehetett az, aki nagyon akarta.

- Uram! Ért ön angolul, vagy franciául?

- Orosz vagyok - mondta az öreg - de kifogástalanul megtanultam az angol és a francia nyelvet, sőt két évig a zeneakadémiára is jártam.

- Szeretném tudni - kérdezte kissé meglepetve Emerson, - hogy hol vagyok?

- Nálam - felelte és akkora darab szózott halat tett a szájába, hogy valósággal eltorzult tőle az arca.

- Úgy gondoltam, hogy ön esetleg bővebb felvilágosítást adhat arról, hogy miféle hely ez?

- Ronda. Ezt higgye el uram. Tíz évi tapasztalat után mondom. Ha parancsol helyet foglalni, leülhet arra a ládára. Dinamit van benne.

- Köszönöm - hebegte Teddy kissé oldalt lépve a ládától, - de én mostanáig ültem.

- Áhá!... Szökött rab.

- Nem, nem... Hordszékben ültem. És szeretném tudni, hogy földrajzi értelemben hol vagyok?

- Az öreg Rimszynél. A középső vasútszakasz felvigyázójánál. Vasutas vagyok, kérem. Ugyanis jövőre idáig ér majd a Kongómenti hálózat, ez lesz Mataditól számítva a km 934-es őrház. Most térképeznek, meg robbantanak.

Kongó! Hát mégis a Kongó! De hogyan került ide? Illetve, hogy kerül innen el? Ilyen gonosz tréfát csinált volna Gordon?... Nem gondolkozni, Teddy! Nem gondolkozni, mert megőrülsz!

- mondta magában.

- Uram, - kérte a madárhangú, kopasz öreget, - én szeretnék eljutni innen a legközelebbi, európaiak által lakott helyre. Látom, hogy erre van sín... Bizonyára közlekedni is szoktak rajta.

- De mennyire! Azért húzták fel idáig ezt a keskeny nyomatú vágányt, hogy olykor élelmi-szert, meg orvosságot hozzanak és revidiálják a szakaszt. Félórája sincs, hogy itt járt egy mozdony.

- És mikor jön erre legközelebb?

- Elég sűrűn közlekedik. Öt havonként. De ha egy félórával előbb jön, addig se kellett volna várni.

- Kedves Rimsky úr - felelte Teddy, mert végképp kihozta sodrából, hogy az öreg olyan nyugodtan veszi tudomásul az ő megjelenését, mintha itt a Kongómenti őserdőben csak ritkán fordulna elő olyan átutazó, aki nem hord estélyiruhát, - nem lepi önt meg a külsőm?

- Nem vagyok riadós természetű - felelte Rimsky. - Velem már az is előfordult a multkor, hogy hajnaltajt váratlanul megjelent nálam az angol király, koronadíszben és puskával a vállán. «Na hogy van öreg Rimsky!» kiáltotta vidáman. «Nem volna kedve Londonba jönni velem államtitkárnak?» Ugyanilyen nyugodtan ettem. És mert nem hagyott békén, hozzávág-tam egy heringet. Jól tudtam ugyanis, hogy valami néger küldönc jött csak és nem őfelsége. A delirium tremensből maradt vissza nálam ez a jelentéktelen tünet. Mindenféle színeket, ruhákat, állatokat összekeverek a valósággal. Nem fogja elhinni: magát például állandóan szmokingban látom. Még monoklija és szalmakalapja is van. De azért jól tudom, hogy ön egy mocskos ingben ül itt kéthónapos szakállal, rongyos nadrágban. Hát azért nem vagyok meglepve.

- Mr. Rimsky - mondta rövid szünet után, - ez esetben nincs érzéki csalódásról szó. Én valóban szmokingban vagyok jelen.

Rimsky odalépett hozzá, nézegette, megfogta a monoklit, megtapogatta a ruhaszövetet, azután a homlokát néhányszor végigsimítva motyogta: „Szent Isten... Szent Isten... Én hülye... Kirugtam az angol királyt... Akkor az is valódi volt... Istenem! Erre vadászott... Államtitkár lehettem volna... Uram atyám! Hozzávág-tam egy heringet a királyhoz!”

- Azt hiszem, hogy őfelsége igazán csak látomás lehetett - nyugtatta meg Teddy, -koronázódíszben nem szokás a dzsungelben járni.

- És szmokingban igen?! Uram, mondhat akármit, tönkretettem a karrieremet! Egy király sosem bocsátja meg, ha heringet vág-nak hozzá... Ön szintén elmebeteg?

- Még nem tudom. Mindenesetre tartsunk össze. Mondja, kérem, hogy juthatnék el valahová, ahol fehérek laknak.

- Innen délre él egy benszülött halásztörzs, azok esetleg elfuvarozzák. De egy napi járőföldre, a Vörös Bevágásnál lakik a kálvinista hittérítő. Ez bizonyára hathatósabban segít magán. Velem nem sokat ér, én egész nap részeg vagyok - megnézte a karóráját: - Tíz óra negyvenkor kezdek inni. De mondja, kérem, hogy kerül ide?

- Nem tudom... Lehet, hogy egy pilóta kitett... ide vikendezni... Nézze öregem, én nem akarok ezen gondolkodni. Vezessen el ahhoz a misszionáriushoz, mert a bennszülöttek, akik idáig hoztak, bizonyára elmentek.

Az öreg felemelte az orrát és szaglászott.

- Még kint vannak - mondta határozottan. - Jöjjön, ha azonnal menni akar, én útbaigazítom. Nálam ne maradjon - megnézte a karóráját - tizenkét óra húszkor dühöngeni fogok.

Összeszedett némi halat, kinint, gyufát és ivóvizet is adott egy üvegben. Azután kilépett a kunyhó elé és harsányan kiáltozott a négy bennszülöttnél, akik a tipoy mellett ülve eszegettek valamit. A néger megértően bólogott. Emerson keztrázott az örült vasútassal, pénzt is akart neki adni, amit ez nem fogadott el.

- Nem tehetem. Sajnos, úriember vagyok. Csak arra kérem, hogy ha beszél az angol királlyal, mentsen ki előtte - mondta az öreg, majd karórájára nézett és gyorsan búcsúzott. - Ne haragudjon uram, de két perc múlva indul a második üveg és nálunk a vasútnál első a pontosság. Ajánlom magamat. - Besietett a kunyhóba.

*

A négy teherhordó félórai pihenő után olyan frissen vitte a hordszéket, mintha egy napot pihentek volna. Emerson, aki mindössze csak ült, fáradtabb volt, mint ők. Közben olyan forróság támadt, hogy kishíján lefordult a tipoyról. De mégsem Gordonnak volt igaza, Teddy kemény fiúnak bizonyult és állta a hőséget, a fáradságot. Pedig Theodor Emerson, a «Petró-leum Teddy» eddig még nem ismert más fáradságot, mint a sportolás utáni, jóleső elernyedését az izmoknak.

A kunyhótól néhány mérföldnyire befordultak az őserdőbe. Ismét a füledt vadon fogta körül őket, lejtős, úttalan utakon bolyongtak és Teddyt összezsípták a szunyogok. Kissé álmos is volt.

Két rövid pihenővel alkonyig mentek. Közben evett a delirios bakter heringadományából és barátságosan összevihogott négereivel, akik már nevet is adtak neki maguk között. «Pakala-Pakala» mondták, valahányszor rámutattak, vagy invitálták, hogy üljön a tipoyra. Tehát «pakala-pakala» ezek szerint fehér urat, királyt, vagy ilyesmit jelent, gondolta Emerson. Az ember igyekszik megtanulni a nyelvet.

Azután megérkeztek a cölöpre épített faházhoz. Moszkitókkal lepett ablakhálójá mögül fény szűrődött ki. A mangbattuk letették a tipoyt. Rikoltottak valamit. Félmeztelen néger boy sietett ki. A kísérők egyike Petró-leum Teddyre mutatva így szólt:

- Pakala-pakala...

A néger boy bólintott, azután vigyorogva csevegni kezdtek. A moszkitók az ablakokról áttelepedtek Emerson fejére, mire ordítani kezdett: «Papa! Papa!» Ez fehér embert jelent. A boy egy irányt mutatott a kezével. Áhá! Nincsenek itthon! Felkapták és vitték. Félórát sem mentek, mikor feltűnt egy kisebb tisztás. Emerson megérintette a vezető vállát. Letették. A holdfény odavilágított a füves térségre. Frissen hantolt sír körül egy ősz férfi és egy fiatal leány térdelállva imádkoztak.

Emerson levette a kalapját és lassan, megilletődötten közeledett. Kissé távolabb megvárta, amíg befejezik az imát. Az öreg felállt, kezébe vette az ásót; a leány is keresztet vetett és fel-emelkedett. Most lépett oda Emerson:

- Jóestét.

A kálvinista misszionárius és a leánya csodálkozva nézték.

- Isten hozta - mondta az öreg. - Engem keres?

- Igen. A négerük küldött ide. Szomorú eseményhez érkeztem, amint látom.

- Elég szomorú - mondta a pap, miközben csodálkozva nézegette az estélyiruhás, monoklis, szalmakalapos urat, - egy ember elmulása akkor is szomorú, ha olyan gonosz, bűnös lélek volt mint ez, aki itt nyugszik.

Emerson közelebb lépett a sírhoz és megnézte a táblát. Ez állt rajta:

ITT NYUGSZIK THEODOR EMERSON. ÉLT 24 ÉVET.

Kissé föbekólintva állt ott, majd megköszöri a torkát és fátyolozott hangon kérdezte:

- Ki... ki ez a Theodor Emerson?

- Bizonyára hallotta már a nevét. Ez a Petróleum Teddy. Nagy gazember volt, Isten nyugtassa. Halló!... Mary vizet!... Rosszul lett?

- Köszönöm... Csak szédülök kissé - mondta kibontakozva a hatalmas pap karjaiból, ahová dőlt. - Régen úton vagyok...

- Akkor gyérünk haza, hogy pihenjen. Vagy ha vallásos ember, mondjon el maga is egy imát a néhai lelkiüdvéért.

- Én is azt hiszem, hogy ez helyes lenne - mondta Teddy és mert vallásos ember volt, úgy érezte, nem haladhat el minden megilletődés nélkül saját sírja mellett, tehát elmondott egy imát a bűnös Petróleum Teddy lelkiüdvéért.

*

Most már igazán elbocsátotta teherhordóit, akik néhány harcias karlendítéssel kísért, harsány «Gordon! Gordon!» felkiáltással búcsúztak.

- Gordon! - kiáltotta cserkészmodra hű kísérőinek Teddy és ezek eltűntek a tipoyjal együtt.

A hittérítő nem állt elő tolakodó kérdésekkel. Teddy viszont szinte szóra képtelenül ment mellettük. Elhatározta, hogy nem mondja meg a nevét. Úgy látszik, errefelé nincs valami jó csengése. Ez a dolog a sírral mégis több, mint kettő. Hogy értse az ilyesmit? Hisz ez az egész huszonnégy óra még vízióknak is szörnyű. «Ha rám hallgatsz Teddy», oktatta önmagát, «nem gondolkozol».

Beértek a cölöpház belsejébe. A néger boy úgy vigyorgott Teddyre, mintha egy kitömött cápa érkezne és azt súgta a bennszülött szakácsnőnek, hogy: «Pakala-pakala», miközben Teddyre mutatott. «Úgy látszik, a fehér ember tekintélyének hatása rendkívüli itt a dzsungelben», gondolta Teddy és mert nem nyegleségből hordta a monoklit, hanem balszemének gyengesége folytán, tehát ösztönös mozdulattal feltette, midőn a szobába lépett. Meglepően tiszta, angol parasztkunyhóra emlékeztető ebédlőbe vezette a pap.

- Foglaljon helyet. Ha álmos, nyomban lefekhet, de azt hiszem, jó lesz, ha előbb meleg ételt eszik.

A leány szó nélkül kiment a szobából.

- Ugy érzem, magyarázattal tartozom ittlétemet, de még inkább külső megjelenésemet illetően. Nevem... Charles Gordon. - Gondolta, ha itt mint gazember meghalt, nyugodjék békével és ne támadjon fel néhány perccel később. Sok lenne egy napra szegény papnak. - És... pilóta vagyok.

- Nagyon örülök. James O'Brien a nevem. Magáról már olvastam. Azt hiszem, Ausztráliába repült rekordidő alatt.

- Igen. És... - Nagyszerű jutott az eszébe. - Fogadtam Nizzában egy társasággal, kissé spiccesen, hogy szmokingban, így, ahogy vagyok, elrepülök az Egyenlítőig. Sajnos, megjártam ezzel az örültséggel. Motorhiba miatt kényszerleszállást végeztem és a gép nagyon megrongálódott.

Nemsokára visszatért a leány, banánt sütött és néhány tojásból rántottát. O'Brien atya elmondta az asztali áldást és hozzá láttak a táplálkozáshoz.

- Azt hiszem, az lesz a leghelyesebb - mondta a misszionárius, - ha kipihen magát és holnap, vagy holnapután vezetőt bérel, akivel elmegy a Kongó mentén Leopoldvillebe.

- Igen... Azt hiszem, ez jó megoldás...

- Nemsokára én is megteszem ezt az utat a fivérem társaságában - mondta a leány. - A bátyám itt dolgozik egy barátjával Loanda felső folyásánál, petróleum után kutatnak.

- Akkor talán mehetnénk együtt - felelte élénken Teddy, mert nagyon megtetszett neki a rendkívül szép leány.

- Nem - felelte röviden Mary és elkomolyodott.

- Ugyanis - tette hozzá némi zavarral a pap, - az ő útjuk bizonyos fokig... veszélyekkel jár majd.

- Eggyel több ok arra, hogy elfogadják szerény támogatásomat. Higgye el öregem, hogy nem vagyok sem gyöngye, sem gyáva legény. - A leány néma köszönettel emelte rá fényes szemeit és hosszan, kutatóan nézte Teddy vidám arcát, kedves, tejfölösszájú mosolyával.

- Nem lehet, Mr. Gordon - rázta meg rövid habozás után a fejét Mary, - nincs jogunk más embert belevonni ebbe a halálos kockázatba.

- Elárulhatok önnek annyit - mondta a misszionárius, - hogy petróleumról van szó, sejtheti tehát, hogy gyilkosság, rablás, orvtámadás, gyujtogatás nem számít. A fiam és leányom Newyorkban nevelődtek fel. Róbert mérnök lett, Mary nyelvtanár. Azután Róbert egy kisebb társaságnál mint nyersanyagkutató állást kapott és mert tudta jól, hogy én itt a vadonban minden talpalatnyi helyet ismerek, hozzám jött tanácsért, hogy merre keressen petróleumot. És visszatért vele együtt, vendégnek Mary is - megsimogatta a leányát, - orvosságot, hitet és higiénit terjeszt a bennszülöttek közt, akik Sárga Anyának nevezik szőke haja miatt. A fiam megtalálta, amit keresett. Elsőrangú petróleumföldre bukkant. Most visszatérhetnének Maryvel Newyorkba, hogy tisztességes, gondtalan úri életet élhessenek...

- Ki akadályozhatja meg őket ebben?

- A Próféta... Ne csodálkozzék. Nem Mohamedről van szó. A Próféta rettegett hatalom a dzsungelben. Azért kapta ezt a nevet, mert hosszú keze mindenhová elér, ahogy a közmondás a prófétáról mondja. Stanleypooltól Bomáig nagyobb úr, mint a kormányzó, pedig csak egy erdőjáró vadász, félig népies hős, félig bandita.

- Dehát mi köze van neki a maguk petróleumához?

- Tudnia kell - szólt közbe Mary, - hogy aki petróleumkutatással foglalkozik, annak első-sorban opciót kell kérni a kiszemelt terület anyaországának kormányától. Az opciót itt úgy értelmezik, hogy meghatározott ideig joga van kutatni és ha ezalatt petróleumot talál, akkor előre megállapított összegért a kutató, vagy a vállalata megkapják az olajtartalmú földet. Természetesen, aki az engedélye lejártáig nem kutat eredménnyel, az elveszíti minden további jogát, még akkor is, ha később kiderül, hogy ezen a területen csakugyan volt petróleum. Régebbi eredménytelen kutatást nem tartanak tiszteletben. A mi opciónk egy hét múlva lejár. Addig be kell jelenteni, ha találtunk olajat. Be kell adni a bizonyítékainkat Leopoldvilleben, különben más kapja meg a lejárt jogot. Egy nagy vállalat mesterkedik ebben, mert tudja, hogy elsőrangú terület a mienk.

- Melyik vállalat az? - kérdezte Teddy?

- Az Emerson Oil Company. A rettegett Próféta nevű bandita Emersonék szolgálatában áll. Mi kitűnő eredménnyel kutatunk...

- Hát akkor mit tehetünk... tehetnek... maguk ellen?

- Törvényes úton semmit - mondta O'Brien, - de eljutni Leopoldvillebe elég körülményes, ha a Próféta azt akarja, hogy mi ne nyujtsuk át az engedmény lejárta előtt a kutatás eredményét. Viszont, ha csak egyetlen napot késünk, már kikérik Emersonék az engedélyt és a mienk érvényét veszti.

Ennyit Teddy is értett a petróleumhoz. Ide senki sem fog kijönni megvizsgálni, hogy az előző engedményes találta-e a petróleumot, vagy a későbbi. A dátumok döntenek. De ki ez a Próféta? Hát az Emerson cég rablókkal is dolgozik? És ki ez az alak, akit itt lepuffantottak az ő személyében... Meg kell örülni!...

- Minden rendben van már - szólt Mary, - holnaputánig a térképezés, a vegyelemzés utolsó részletével is elkészül a fivérem társasága. Holnapután indulunk. Július elsejére, tehát egy hét múlva kell Leopoldvilleben lenni. Négy nap út mindössze, de a Próféta esetleg meg fogja kísérelni, hogy késleltesse az utunkat.

- Az én gyermekeimnek nem áll rendelkezésükre rablóbanda - mondta O'Brien atya. - Jobb kíséretük van. Az Isten lesz mellettük. Nem azt mondom, hogy a fiam rosszul kezeli a revolvért...

- Bocsánat, hogy félbeszakítom, de ha már megtisztelték közlékenységükkel, nem mondaná meg, hogy ez az izé... ez a Theodor Emerson...

- Tegye hozzá, hogy az Úr legyen elnéző hozzá.

- Nem is hiszi, milyen őszintén kívánom. Szóval ez a pasas hogy került itt jobblétre?

- Nemrégén tűnt fel a környéken. Állítólag addig hol Londonban, hol Cape Townban élt. Most ő vette át Leopoldvilleben az ügyek vezetését. Amikor meghallotta, hogy petróleumot találtunk, eljött «egyezkedni» Róberthez. A fiam egyszerűen kidobta. Mielőtt elment volna, össze-verekedett Morton vegyészmérnökkel. Egymásra lövöldöztek és a Petróleum Teddy súlyosan megsebesült. Itt ápoltuk nyolc napig, mindent megtettünk érte, de elmérgesedett a sebe és meghalt.

- Szegény... - mondta melankolikusán Teddy és mentegetőzve hozzátette. - Ő is csak ember volt...

Egyre bizonyosabbá vált benne, hogy ha röviden nem ébred fel, akkor megőrül.

- Ezért nem fogadhatjuk el, hogy csatlakozzék hozzánk, - mondta Mary. - A mi ügyünkért csak a saját életünket kockáztathatjuk.

Rövidesen elköszönte a vendégtől, akinek a szomszédos szobában vetettek ágyat. Az ajtóból Teddy visszafordult:

- Mondja Mr. O'Brien, mit jelent a bennszülöttek nyelvén az, hogy: «pakala-pakala»?

- Azt jelenti, hogy féleszű, hibbant. Miért?

- Semmi... Izé... Jóéjszakát...

Gyorsan becsukta az ajtót. Ilyen szemtelenség!

III.

Teddy kellemetlen ismerőssel találkozik, ezért gyorsan útnak indítják és kíséretével megérkezik „titkos” köztársaságba

Másnap, mikor Teddy felébredt, az ablak moszkítóhálóján keresztül egy majom vicsorította rá a fogát.

Trópusi ruhát nem tudott adni O'Brien, de talált Teddy számára csizmát, parafakalapot és egy tiszta inget. Ha ehhez hozzávesszük a szmokingot, elképzelhetjük, hogy Teddy még így is elég furcsán festett.

- Jó reggelt! - üdvözölte a leányt, mikor az ebédlőben találkoztak.

- Nálunk ez már nem reggel! - nevetett Mary. - Itt hajnalban kezdődik a nap.

Reggeli után Mary elvezette a petróleumforrásokhoz.

Egy órányira volt a telep a missziótól. Hatalmas darabon símára tarolták az őserdőt és a faóriások helyett csak néhány fúrótorony gerendaváza meredt az ég felé. Csinos kis cement-alapra épített vályogház állt itt, ebben lakott Róbert O'Brien a kutató társasággal. A Loanda folyón olykor Librevilleből, mindenféle áruval, felfelé pöfögött egy laposfenekű gőzös, ha kivételesen kedvező volt a vízállás. Róbert O'Brien csinos, szőke, eljenkisedett angol volt. Mr. Ramsworth, egy szakállas ősz tudós, aki a talajelemzéseket végezte, éppen a házban tartózkodott, mikor Teddy megérkezett, de a többiek nagy érdeklődéssel hallgatták «Mr. Gordon» csodálatos történetét.

- Még elég szerencsésen végződött a kaland - mondta Róbert O'Brien. - Ha lakhatatlan vidéken történik, már azóta elpusztult volna.

Később Maryvel kettesben sétáltak a ház körül.

- Szeretném magát látni akkor is, ha egyszer elkerültünk innen.

Most jött ki Ramsworth a laboratóriumból.

- Hát... - felelte elpirulva a leány, - örülni fogok, ha meglátogat Newyorkban...

- Igazán örülni fog?

Mary nem felelt. A férfi megfogta a kezét.

- Szokatlanul érzelmes kedélyállapotba kerültem egy napi ismeretség után.

- Nem lehet, hogy a hirtelen éghajlatváltozástól van? - kérdezte csúfondárosan Mary, de nem vette el a kezét továbbra sem. Teddyt kellemetlenül érintette, hogy a petróleumkutatók nem messze tőlük izgatottan beszélgettek és olykor ránéztek. Mit akarnak ezek? Rövidesen megtudta. A kis csoport elindult feléjük. Ramsworth, az ősz tudós kivált a többi közül és hozzája lépett:

- Kérem Mr. Gordon, azt állítottam az imént, hogy önt az Emerson petróleumvállalat ötven-éves ünnepén láttam az igazgatóság nevében felszólalni. Határozottan emlékszem erre, mert a banketten a petróleumkutatók küldöttségében vettem részt.

Mary ijedten kapta fel a fejét. Teddy nem felelt.

- Feleljen, kérem - mondta nyugodtan, de nagyon hüvösen Róbert O'Brien, - ön az Emerson vállalat kötelékébe tartozik?

- Igen.

Mary úgy érezte, mintha arculütnék. A kis társaság tagjai mintegy vezényszóra közelebb léptek.

Róbert kiterjesztve jobbkarját, visszatartotta társait.

- Hogy hívják? Mert feltételezem, hogy nem pilóta és nem is Gordon.

- Csodálkozni fog. Én vagyok a néhai Petróleum Teddy.

- Hazudik - szólt közbe Morton vegyészmérnök.

- Bocsánat - fordult udvariasan Róberthez Teddy és egy irtózatos ökölcsapással válaszolt Mortonnak, amiktől ez hang nélkül hanyattbukott.

Mary ugrott közéjük.

- Ez az ember az apánk vendége. Tudtommal, eddig nem tett semmit, amiért megtámadhatnák - most Teddy felé fordult. - Mindössze visszaélt a vendégszeretetünkkel.

- Nézze Mary...

- Szólítson Miss O'Briennek. De egyáltalán nem kívánom, hogy bármiféle megszólítással is beszélgetést kezdjen velem.

- Marynak igaza van - mondta Róbert és eléállt a feltápáskodó Mortonnak. - Menj a házba Morton. Az ütésért alkalmmilag elégtételt vehetsz ezen az úron Londonban. Itt én intézkedem.

- Legyen szerencsém - szólt oda gálánsan Teddy a dörmögő, elballagó Mortonnak és tölcserő csinálva a két kezéből utánakiáltotta: - Kinsbay Road 3, félemelet. Négy és hat között mindig otthon vagyok.

- Ön nem lehet Theodor Emerson, miután ezt az urat nemrégén agyonlőtték, - mondta Ramsworth.

- Ez a hír engem is nagyon meglepett. Azonban megfelelő bizonyítékok birtokában vagyok. - Írásokat vett elő: - Itt az útlevelem, ez a soffőrigazolványom, egy írás, amely szerint a pilótavizsgán állami kitüntetést nyertem...

- Rendben van - felelte Róbert. - Ezekután azt hiszem, akit agyonlítotték, az valami szélhámos lehetett, szóval egyike az ön aligazgatóinak.

- Ha ezen a hangon folytatja, rövidesen szüksége lesz londoni lakáscímre. Sejtelmem sem volt mindarról, ami itt történt. Engem egy félbolond pilóta barátom tett itt le az erdőben, őt hívják Gordonnak, repülővilágrekorder. Őszintén szólva az Emerson cég adminisztratív ügyeivel is keveset foglalkoztam és csak annyit tudok a vállalatról, hogy az enyém és jövedelmez. Ha elhiszi, jó, ha nem, akkor pofozkodhatunk, vagy amit akar.

Kutató szemek vizsgálták Teddyt, aki erre nagyképpően szemébe csapta a monokliját és olyan gögösen nézett rájuk, hogy Mary a szomorú leleplezés ellenére kishijján elnevette magát. Végül Róbert határozott:

- Bennszülött kísérettel elküldjük a négerek országába.

- Szent Isten! Libériába?!

- Nem. Itt is van egy Négerország. Ez a törzs szállítja nekünk a munkásokat. Úgy hívják, hogy Urundi. Elég rendes bennszülött kolónia. Hat napig fog ottmaradni és akkor odaviszik a bennszülöttek, ahová menni akar. Ezalatt mi megjárjuk Leopoldvillét és nem keresztezheti az utunkat. Figyelmeztetem - folytatta Róbert, - hogy a bennszülöttek, akik kísérik, nyomban végeznek magával, ha szökni próbál. Egy órán belül indulhat, addig én vigyázok magára.

Elővette a revolverét.

- Önök igen rideg testvérek - állapította meg szemrehányóan Teddy, - ennek dacára tetszenek nekem. Minden úgy lesz, ahogy kívánják, feltéve, ha nem gondolom meg magam. A parancsolgatást ugyanis nem jól bírom, ezt akkor is megmondom, ha még egy pisztolyt húz elő, vagy akár egy páncélkocsit szegez rám. Mehetünk öregem...

Egy óra múlva hat megbízható néger tipoyra tette Emersont. Négyen vitték a hordszéket, a másik kettő felfegyverkezve követte a menetet.

*

Émelygett és szédült az elviselhetetlen szagú olajtól, amely a bennszülöttek barna bőrén fénylett. Pedig ez hasznos szer volt. Kipróbált védekezés a rovarok ellen. A megóvott néger testekért Teddy fejével kárpótolták magukat úgy-ahogy a szunyogok. Kínjában hol füttyült, hol káromkodott. Miután úgysem értik ezek a vadak, cifrán szidta őket angolul.

A négerek csak vigyorogtak rá és egyenletesen folytatták útjukat. Később az egyik fegyveres megbotlott és majd fellökte a tipoyt. Bocsánatkérően vigyorgott az utasra. Teddy ugyanolyan kedves vigyorral így szólt:

- Halj meg, de hirtelen!

- Nem jó kívánság ez uram - felelte kifogástalan angolsággal a néger, - fiatalember vagyok még.

Teddy kishijján lefordult a hordszékről.

- Valamennyien tudunk angolul - magyarázta a bennszülött. - De ettől eltekintve, kérlek, hogy a halálot ne kívánd, uram. Nem szeretnék még meghalni, bár négy feleségem van.

- Kedves fiúk vagytok. Hol tanultatok angolul?

- Beszélünk mi franciául is. Akarod hallani? Monsieur... pourboire... Follies Bergère... meg ilyesmiket. Urundi ugyanis titkos ország.

- Bocsáss meg pajtás - mondta Teddy, - de mi Európában kissé elmaradtunk a világtól, ezt nem értem. Mi az, hogy «titkos» ország?

- Alkotmányos részvénytársaság.

- Ismétlem, hogy mi fehér bennszülöttek, még csak a rádiónál tartunk...

- Ez az ország tulajdonképpen nem is létezik.

- Értem. Az ország nem létezik, csak te látod; mert inni szoktál. Úgy látszik, ez itt népbetegség.

- Nem, uram. Az ország épp olyan, mint egy részvénytársaság, csak nincs alaptőkéje és nem fizet osztalékot. Egy néger hotelportás alapította, aki néhány embert megölt Bomában és ide menekült. Azóta a négerek tudják Mataditól Brazovilleig, hogy ha meztelenre vetkőznek, az őserdőbe mennek és hülyén mutogatnak, akkor ők vadak és nem lehet rájuk bizonyítani semmit. Nincs más feltűnő ismertetőjelünk, csak a ruhánk és a nyelvtudásunk. Akinek baja van a törvénnyel, az eljön ide és ha katonaság, vagy rendőrség közeledik, akkor egyszerűen meztelenre vetkőzünk és ugrálunk. Ha elmentek, akkor felvesszük a régi ruháinkat. Én, uram, a Waggon Litsnél voltam pincér, amíg az a rablás nem történt... Itt várom, hogy elévüljön, addig dolgozom a petróleumnál. Ez a mi országunk célja és történelme.

Teddy nem szólt semmit. Már csak azon lepődött volna meg, ha egyszerre... váratlanul *nem* történik valami különös. Még fél napig haladtak észak felé és elérték a «titkos» országot. Kis tisztásra jutottak ki, ahol egy cölöp állt a földbeszúrva. A cölöpön jókora tábla a következő felírással:

GRAND HOTEL
SZABAD KIRÁLYI KÖZTÁRSASÁG.
ISMERŐSÖKNEK TILOS A BEMENET!

Az országba vezető ösvényen még több figyelmeztető tábla ötlött a szemükbe:

«Lassíts!»

Vagy:

«Csendet kérünk!»

Erről a tábláról látszott, hogy nagy utat tett meg idáig, mert a zománcozott betűk barnulásnak indultak rajta. Ugyancsak ezt árulta el egy lentiszkuszcserjére tűzött bádogtábla:

«Számfejtőség»

felírással, majd valamivel távolabb ez állt egy fán:

«Kéret... ábat letöröln...»

- Ugyanis - magyarázta a Hálókocsi Társaság meztelen pincére, - csak civilizált néget veszünk fel. Aki állampolgár akar lenni, annak igazolásul egy táblát kell hozni a nagyvilágból. Mi gyűjtjük a feliratokat. Mert szerintünk, uram, a civilizációt a táblák jelentik! Akármi van mögötte, a felírás mindig valódi. Hát ez a helyzet nálunk is!

Rövidesen elérték az ország szívét: nagy csomó kunyhót egy tisztáson. Két póznán egy diadalívszerű tábla alatt vezetett el az ösvény. Ez a diadalív volt a főtábla, a táblák táblája! Legfelül iromba betűkkel:

BEJÁRAT
A SZÉKESFŐVÁROSBA

Majd alább gyönyörű zománcos táblák sorozata:

MÉLYVIZ!
CSAK SZABADUSZÓKNAK!

HALÁLESET
MIATT ZÁRVA

A RABOKNAK PÉNZT ADNI
SZIGORUN TILOS!

A vezető olykor büszkén felpillantott, hogy lássa e rendkívüli dolgok hatását Teddy arcán. A hatás nem is maradt el. Ámult! Különösen akkor érzett mélységes elismerést, mikor egy néger fiúcska fával megrakott öszvért vezetett előttük és az állat farán svájci rendszámot pillantott meg.

Azután beértek a faluba. Soha ilyen falut! A négerek, ha biztonságban érezték magukat, gyötrő honvágyukban a civilizáció iránt, itt a dzsungel mélyén titokban viselték egykori formaruháikat. Csak akkor vetkőztek meztelenre, ha hivatalos látogatásról értesültek. Ilyenkor leszedték a táblákat is. A vendég elé egy ősz liftboy sietett a székesfővárosból, mögötte ujságosok, trafikosok, kávéfőzők és cipőtisztítók vonultak fel zárt sorokban. Valamennyit körözték. Teddy vezetője meghajolt, tenyerét külső felével homlokához értette és elmondta az ország ünnepélyes üdvözlését:

- Dining room, man spricht deutsch!

- Dining room, man spricht deutsch! - zúgta rá kórusban a nép. A vezető néhány rövid szóban elmondta, hogy mit üzent a «Furóország» vezére, aki munkát szokott adni nekik. Az idegennel jól kell bánni, hat nap múlva vezessék Leopoldsvillebe, de ha addig szökni próbál, meg kell ölni.

- Ez nagy horderejű kérdés - mondta az ősz liftes. - Egyelőre kérlek, várakozzál itt az ország halljában, amíg nem intézkedik ügyedben - itt mélyen meghajolt, - a birodalmi főportás. Egy szivaros azonnal hívja őfelségét!

Az ország legfőbb portása rövidesen megjelent. Csupasz testén mindössze egy aranygombos zöld kabátot viselt bársonygallérral és piros díszítésű, ellenzős zöld sapka volt a fején. Nagyon kövér volt és nagyon öreg. Hasán összefont ujjai egyben kecskeszakállának végét is lerögzítették és hóna alatt az ország jogarának megfelelő jelképet: egy vendégkönyvet szorított.

- Dining room, man spricht deutsch! - üdvözölte kórusban a tömeg.

A király nyájasan integetett és leereszkedő barátsággal felelt:

- Az úri közönség táncol...

Helyetfoglalt egy fatörzsön, amely a «*Feltételes megálló*» felírást viselte.

Meghallgatta a tipoyhordók vezetőjét, azután Teddyhez fordult:

- Ez fontos kérdés, uram. Idegenforgalmi dolgokban egyedül nem határozok. Tanácsot kell tartanom az ország négy első lóndinerével. Addig szíveskedjék várakozni, a poggyászt átadhatod a szenátor úrnak.

Teddy nem tudta, hogy nevéss-e vagy mérgeződjék. Az étkezőkocsi pincére közben apró felvilágosításokat sugott a fülébe:

- Valamennyinek leghőbb vágya visszakerülni a nagyvilágba. Most boldogan fontoskodnak egy kicsit. Úri vendéget sejtene benned. Ritkán van alkalmuk felidézni a Grand Hotelben eltöltött dicsőséges múlt emlékét. Az ország bálványa egy pár cipő. Titkos szertartásunk, hogy esténként sírva kikeféljük és egy számot ír mindenki a talpára. Szívbemarkolóbb jelenetet még sohasem láttál uram.

Őportássága visszatért:

- A minisztertanács határozott. Most már csak tőled függ uram, hogy menüt akarsz-e enni, vagy à la carte étkezel? - Egy sokszorosított étlapot nyújtott át, amelyen hors d'oeuvre variéstól kezdve rákmeridonon és árticsókán át a 918-as Maison Laffitt és özvegy Cliquotné legfinomabb pezsgőjéig minden rajta volt, ami jó és kellemes.

- Azt rendelheted uram, amit óhajtasz.

- Ne mondd! Ez mind van nektek?

- Az más lapra tartozik. - És szinte könyörögve tette hozzá. - Rendelni azért lehet. Uram! Én főpincér voltam, meg tudom állapítani az ilyesmit. Te olyan embernek látszol, aki rendelt már elsőosztályú étteremben kétszemélyes vacsorát. Elhatározta a tanács, hogy megkérünk erre téged.

- Jó - mondta Teddy, mert sejtette, miről van szó. - Előételnek kérek langusztot és hozzá Chablist a 22-es évjáratból. Utána szarvasgombakrém levest, pirított csigatésztával, - valaki sírvafakadt és az ország ősz portása rezgő kecskeszakállal ismételtette hangtalanul a szavakat. - Sültnek, azt hiszem, jó lesz borjúkotlett Mirabeau módra: hirtelen angol habbal, fejjessalátával. Utána vaniliapudding...

- Bocsánat - szólalt meg az uralkodó szerényen, - az ki van húzva, tessék talán valami mást.

Valóban e nyolc év előtti karácsonyestén az angolok elfogyasztották a bananai Viktória szálló teljes puddingkészletét és így Urundiben nem szolgálhattak vele pillanatnyilag, amit az egész törzs végtelenül röstelt.

Teddy gyorsan el akarta tussolni a dolgot:

- Nem baj, nem baj... A pudding úgyis nehéz. Hozzon csak minyont, vagy valami grillage-félét és Chester-sajtot, ha lehet, ne legyen érett.

A birodalom bólogatott. Ez igen! Ez rendelés volt! És miután Teddy megjegyezte, hogy nagyon éhes, nyomban tálták is az ebédet. Nyolc darabra vágták a halat, sorfalat álltak mellette, kézről kézre adták és ha megette az egyik darabot, valaki azt suttozta mögötte: «Váltás...» Már új pálmalevelet tettek az ölébe és mindenki lenyalta a tíz ujját, hogy tiszta kézzel adja tovább a soron következő darab halat.

- Parancsol a szobájába fáradni?

- Igen.

- Folyóvízzel, vagy anélkül?

- Folyóvízzel... - felelte csodálkozva Teddy. Megindult a király után. Egy alacsony raffiakunyhóhoz vezették, amelynek bejárata fölött ez állt:

VÉSZKIJÁRAT.

Beléptek a kunyhóba. Az oldalfalból ablakok nyíltak, amelyeket tüllfüggönnyel lehetett elfedni.

- Hol a folyóvíz? - kérdezte Teddy.

Őfelsége szó nélkül kimutatott az ablakon a vadul hömpölygő Kongóra.

- Itt a folyóvíz, uram. - Elővett a belső zsebéből egy papírlapot és az asztalra tette: - A bejelentőlapot tessék majd kitölteni. - Azután diszkréten az ajtó felé lépett. - Mikorra parancsolja a keltést?

- Szeretném, ha nyomban felébresztene valaki! - mondta Teddy és szétrepedni készülő fejét két kezével szorította össze.

*

Mélyen elaludt a gyékényre hintett száraz pálmaleveleken. Csengetésre ébredt. A Waggon Lits embere egy másodpercre bedugta a fejét:

- Table d'hôte - és nyomban rohant tovább egyre csengetve kunyhóról-kunyhóra. Hiába. El kellett ismerni, hogy ez egy úri bennszülött törzs. Vacsoránál ismét azt akarták, hogy Teddy à la carte étkezzen, de erre már nem volt hajlandó. Leült a törzsszel együtt vacsorázni. Nagy

hotelokról, luxushajókról, éttermekről és fegyintézetekről folyt a szó. Az agg uralkodó ezután elmondta a szokásos vacsorautáni ájtatoskodást: hogyan szolgálta ki annakidején Cape-Townban a walesi herceget.

- Mondjátok - kérdezte Teddy, mert nem tudott szabadulni gondolatban az O'Brien-ügytől - ismeri valamelyiktek a Prófétát?

Még egyikük sem látta.

- Mi előkelő hotelekben dolgoztunk, uram, ahol csak elvértve fordultak meg rablók és azok is milyen urak voltak. Emlékszem egy szélhámosra, aki a dakari Páris Hotelben, miközben rendőrök elől menekült, megevett egy ötvenezer font értékű gyöngysort, Mirabeau módra; hirtelen...

- Én két hét előtt szöktem csak el Leopoldsvilleből - szólalt most meg az egyik néger. - Egy hotelben szolgáltam, ahol kiraboltak valakit. Ott kihallgattam két embert, ezek a Próféta zsoldjában álltak...

- És mit beszéltek?

- Valami papnak a fiáról, meg a lányáról.

Teddy felugrott.

- Mondj el mindent pontosan!

- A papnak a fia meg a lánya nemsokára Leopoldsvillebe mennek valami izé... itt mindig mondtak valamit...

- Opció? nem?

- Igen! Honnan tudja? A Próféta a Laonda lefolyásánál épített új híd után következő kanyarodóban várja majd őket a túlsó parton. Mert egész biztos, hogy az új hídon fognak menni. Azelőtt néhány mérfölddel délebbre, egy függőhídon át mentek, Stanleyvillenél. Ott annyian laknak, hogy nem lehetne senkit kirabolni.

- Valaki azonnal szaladjon át a mérnökökhöz, meg...

- Azok tegnap este útnak indultak - mondta legyintve a Hálókocsi Társaság körözött alkalmazottja.

Mit csináljon?

- Hogy lehetne előbb a vasuti hídhöz érni azoknál, akik tegnap este az őserdőn keresztül indultak el Leopoldvillebe?

- Nehezen... Illetve van egy mód. Ügyes kormányossal a Kongón, a sziklák és a krokodilok között. A víz hamarabb lesodor egy csónakot a Loanga ágig, mintha az ember az őserdőn átmegy. De te uram nem mehetsz el, amíg a számlád nincs rendezve és úgy tudom, hogy ez még öt napig tart.

- De értsétek meg! Veszélyben forognak a fehérek...

- Azt hiszem, uram, be akarsz csapni minket - szólott szemrehányóan a király. - Elfelejtetd, hogy én főpincér is voltam.

Látta, hogy itt hiába minden. A fegyveres őrök egy percre sem tángítottak mellőle. Éjszaka az ajtajánál és ablakánál egy-egy ember helyezkedett el. Szörnyű állapotban ült «folyóvízes» szobája földjén. Éjfél felé az ajtaja előtt halk hortyogást hallott. Az egyik őr elaludt. Teddy gyorsan határozott. Összekötözte kis csomagját, amiben kinin, konzerv és néhány szükséges holmi volt, O'Brien atya jóvoltából. Azután az ablakhoz ment és magához intette a sétálgató

őrt. Ez gyanútlanul vigyorogva lépett oda. Teddy egy kézzel, amennyire csak erejéből tellett, torkonragadta és szabadonmaradt öklét nagy ívben vágta az álla alá. A kiáltást erős szorítás préselte vissza a néger gégejébe, azután kábultan függvemaradt Emerson kezén. Óvatosan leeresztette az ájult őrt, kilépett az ablakon és mélyen előrehajolva sietett a falu mögött, a folyóparthoz az éjszakában.

Ahogy elhagyta a falut, rohanni kezdett. Határozott terve volt. Rimsky úr őrháza a Kongó mentén van, délebbre. Ha tehát a folyóval egy irányban megy, nem kerülheti el a kunyhót. Csak kérdés, hogy két nap alatt mennyire távolodott el tőle? Rimsky említett bennszülött halászsokat a közelben, azok talán elviszik csónakon...

Már hajnalodott, mikor kifulladtan megállt. Barátságtalan, elhagyatott, kopár vidék volt, dzsungellel szegélyezett part, óriási barna sziklakkal. És a mélyben kavargva, harsogva rohan a Kongó. Reggel lett és még nyomát sem látta a kunyhónak. A nap forrón tűzött. Most jutott eszébe, hogy elfelejtett vizet hozni magával. A hőség egyre elviselhetetlenebb lett és nagyon szenvedett a szomjúságtól. Már alig vonszolta magát. Mint valami részeg, tántorgott előre. Jóval elmúlt dél. Zúgó aggyal, homályosuló szemmel bukdácsolt az útján. Végre!... A part egy kanyarodójánál feltűnt a kis ház.

Kétszer is elvágódott az utolsó métereknél, de végül elérte a kunyhót. Szinte bezuhant az ajtón. Rimsky úr szokott helyén ült az asztalnál, egy pálinkásüveg és egy hering társaságában. Éppen csuklott egyet és rosszalóan csóválta a fejét. Meg sem lepte, hogy néhány embert lát belépni az ajtókon. Rimsky úr tekintete dél felé már régen szakított az egyesszámmal.

- Mit óhajtának? - kérdezte.

Teddy a falnak dőlt és hörögve suttozta:

- Vízet...

- Minek? - kérdezte csodálkozva Rimsky.

De Teddy nem felelt. Odatámolygott a vizeskannához és ivott.

- Uram - kezdte, mikor kissé magához tért, - önnek azonnal velem kell jönni. Egy bennszülött kormányost és vezetőt fog szerezni.

Rimsky kihúzta magát és dacosan felvetette a fejét.

- Főhadnagy úr! Felszólítom, hogy ezt a kijelentését nyomban vonja vissza!

Teddy átkozta magát, amiért nem ért ide az első üveg indulási ideje előtt. Mit kezdjen egy deliriosus örülléssel?

- Rimsky úr! - kiáltotta szigorúan, - ön helytelenül teszi, ha minden alkalommal megsérti az angol királyt! Legutóbb egy heringet vágott hozzám! Ezt az állapotot meg akarom szüntetni!

- Felség... - hebegte színtelen hangon, - ne haragudjon, én a józanság áldozata vagyok... Ha nem iszom alkoholt... az a látomás gyötör, hogy egyedül élek... a Kongónál... Bocsásson meg...

- Ön követni fog engem. Fontos ügyet kell elintézni.

- Parancsára...

- Azonnal velem jön. Dinamitot is viszünk. A fulbé halászsokat keressük fel. Tolmácsolni fog engem.

- Nagyon helyes. - Kinyitotta a faládát, de Teddy nem engedte a robbanószerhez nyúlni. Volt néhány gránátszerű, időre beállítható patrón is a ládában. Ezek közül választott ki hármat.

Gyorsan összeszedett némi élelmet, vizet és néhány doboz revolvertöltényt, beletette egy nagy vízhatlan zsákba és karjánál fogva rángatva, magávalvitte Rimskyt. Egyetlen lehetőséget látott a testvérek megmentésére: Előbb érni a hídhöz és a levegőbe röpíteni. Akkor a Próféta a túlsó parton reked embereivel. Mary és a bátyja csak Stanleyvillenél mehetnek át a függőhídon és ezen a sűrűn lakott helyen nem fenyegeti őket veszély. Bevárni O'Brient a húgával és figyelmeztetni reménytelen. Nem hinnének neki. Sőt. Meg lennének győződve, hogy törbe akarja csalni őket.

- Mr. Rimsky! Mennyi idő alatt érhetjük el a fulbé falut?

- Hát várjon... Mikor volt a boxerlázadás?

Reménytelen volt. Minden erejét összeszedve cipelte magával az éneklő, csontvázszerű Rimskyt. Egyszerre azonban az orosz megállt és a karórájára nézett:

- Két óra negyven. Indulni kell egy üvegnek.

- Téved. Az üveg a kunyhóban maradt. Lekéste a csatlakozást - mondta erőlyesen.

- Mikor indul a következő?... - kérdezte búsan a vasutas, azután hagyta vonszolni magát.

IV.

*Több üveg nem indul. Egy krokodil szabálytalanul
előz. A felrobbantott híd nem hidalja át a nehézségeket*

Amennyire ez egyáltalán lehetséges volt, Rimsky kijózanodott lassanként. Csak nagyon elernyedett újabb alkoholfűtés nélkül. Figyelmesen végighallgatta Emersont, megnézte az okmányait és kedvtelen grimaszt vágott.

- Megint valami angol király dolog. Mindegy... Oly mindegy, hogy az ember mit csinál. Segítségére leszek. De a töltenyeket meg kell fizetnie.

A halászfalut nemsokára elérték.

Szájtató bennszülöttek vették körül őket. Rimsky elmondta a főnöknek, hogy a kíséretében lévő uralkodó mit kíván és hogy hajlandó nekik ezért egy töltőtoll nevű varázsszert adni, amit Európában az ódivatú halcsont fülbevaló helyett viselnek. Rövidesen megvolt az alku. Damo, egy hatalmas néger, vállára dobta hosszú szandálfaevezőjét és megindult a két fehér előtt a vízhez, ahol több csónak hevert a partra húzva.

Mikor Teddy meglátta a dühösen fröcskölő, vágató, hatalmas folyót, kissé meghökkent. Rimsky úrnak sem tetszett.

- Mennyi víz... - mondta undorral. És megborzadt. Beszálltak a jókora, erősen megépített csónakba. Damo nekifeszült, a vízre tolta, azután egy ugrással belevetette magát.

A fénylőtestű, hatalmas néger szétvetett lábakkal, szilárdan állt a ladik orrában és a közelgő szirteknek, zátonyoknak nekifeszítette a hosszú lapátot. A szandálfa olykor szinte ijj módjára hajolt meg, félő volt, hogy eltörik és ebben az esetben a zuhatagszerűen özönlő víztömeg mindenestől összezúzta volna őket a sziklákon. De a néger nyugodt, biztos keze, pontosan érezte, hogy mikor kell kissé engedni a lapáton. Sokszor légcsavarszerű gyorsasággal csapott át két zátony között jobbról balra és megint vissza jobbra. Néha egész keskeny résen siklott keresztül a sziklákon leselkedő halál elől. A nap égetett, a rosszszagú víz és a töméntelen szűnyog szinte elviselhetetlenné tette az utazást. Türelmetlen krokodilok kattantották állkapcsukat a csónak felé, farkcsapásaiktól fröccsent a víz és minden új, félelmes gyűrűződésből ismét egy torz fej bukkant elő.

Teddyt kilelte a hideg. Érezte, hogy magas láza lehet. Előkotorta a kinint és bevett egy nagy adagot. Rimsky aludt, vagy magas fejhangon énekelt.

Este lett. A hold fehér foltokban táncolt a rohanó habokon, a néger, mint valami szobor árnyéka, mereven állt a helyén és rohantak a sziklák között.

Rimsky egy darab kenyeret vett közben elő, letörögetett belőle és mosolyogva dobálta a krokodilok felé.

- Fel tudja majd robbantani a hídat? - kérdezte Teddy.

- Semmi esetre sem. Megmutatom, hogy kell csinálni, de én nem teszem meg. Nagyon egyszerű. A patron végén órabeosztás van mutatóval. Minden fok egy perc. Ahány fokra állítja be, annyi perc telik el a robbanásig. Mit remeg?

Teddynek vacogott a foga. Rázkódott a láztól és lapátolta a becsapódó vizet. Mi lesz, ha elveszíti az eszméletét? A hold merőlegesen állt felettük, mint valami gigászi szénszálas lámpa. A néger kezében szüntelenül forgott a lapát, egyre sziklásabb lett a meder... Azután feltűnt távol a híd. Kis, fehér kőív volt a Loenda deltájánál.

- Uram... pálinkát kell szerezni - suttogta rekedten Rimsky. - Ilyen késés még nem volt. Hibás váltoállítás lehetett... - Szemeiben egy kezdődő deliriumos roham fénye foszforeszkált.

- Nézze, ott a híd! Megérkeztünk! - próbálta csillapítani.

- Mindegy... Kiszállok!... - Hirtelen felemelkedett.

Most balról egy krokodilus igyekezett a csónak elé és odacsapott a farkával. A néger nagyot kiáltott, mert puha zátonyba szaladt az evező. Rimsky egy csobbanással a folyóba zuhant és örvénylő, tajtékos gyűrűbe tülekedtek körülötte a krokodilok. Egy pillanatra még látszott az öt ujj, amint kiemelkedik a vízből.

A hold eltűnt egy szikla mögött...

A zátonyba fúródó evező és a néger küzdelme rövid volt.

Egy kiáltás... Egy reccsenés! Eltört a lapát... Teddy két kézzel megkapaszkodott. A csónak forgott.

De a néger a kis evezőcsónakkal elvergődött nagynehezen a partig. Egy hullám odacsapta őket a sáros, agyagos zátonyra, azután visszavonult és a csónak szépen megfeneklett. Teddy ki akart szállni, de a benszülött visszarántotta. Csendes, cuppanó, lihegő zajjal, ormóttan tömegek nyüzsögtek a sötétben feléjük.

Krokodilok...

Egy lapos, nagy fej csapódott a csónak peremére fujtatva. A deszkadarab recsegett alatta. Teddy gyorsan elővette a revolverét és lövöldözni kezdett. Körbe, mindenfelé, gyorsan utánatöltve a kilőtt pisztolyt. Cuppogás, vízcsobbanás, vergődő csapkodás, rőfögésszerű hangok... A néger reszketve borult arcra a csónakban. A hold most kibukkant a szikla mögül. A csónak mellett három-négy krokodil vergődött. Az egyik mozdulatlanul feküdt, a többi távolabb, egymáson vonaglott, ahogy pánikszerűen menekültek nehézkes evickéléssel... Ha megkockáztatna egy ugrást.

A nedves fővény nagyot loccsant alatta. Újabb három ugrással elérte az első kiszögelő szikla-emelkedést. Itt biztonságban volt a krokodiloktól. A híd nem lehetett messzebb egy mérföldnél. Megindult a plató felé, szikláról sziklára lépve. Nyaktörő és veszélyes út volt, különösen a csomaggal, de mire leszállt a hold, felért a tetőre. A fojtogató, földszagú, langyos levegőtől görcsös sajgás nyilalt időnként az agyába. Csak néhány napja volt itt, de érezte, hogy milyen könyörtelenül gyilkos, ridegen ellenséges ez az éghajlat.

Sietett a hídhöz. A vízhatlan táskáról apró erecskében csorgott le a rárakódó nedvesség. Egy gőzfürdő atmoszférája szárazabb és tisztább, erre gondolt, miközben a mellkasnak azzal a dupla, ugrásszerű reflexével sóhajtozott, ami ezen a vidéken a lélegzésnek felel meg.

Elérte a hídat. A zseblámpa fényénél hús percre tempirozta a dinamitpatront és a híd szerkezete mellett kikaparta a földet. Miután elhelyezte a robbanóanyagot, jól betapasztotta a nyílást és sietett. A hídfőtől keskeny ösvény vezetett a dzsungel felé, arra ment futva. Elérte az erdőt. Az út folytatódott. Rohant tovább, hogy mennél messzebb kerüljön a robbanástól. Hirtelen megragadták a karját:

- Halló, ember!

Róbert O'Brien volt. Megismerte a hangjáról és jól tudta, hogy az a keskeny árny mellette Mary.

*

Már két napja úton voltak. Mary feltűnően szótlan volt és Róbert nem kutatta az okát. Valahogy sejtette, hogy a leleplezett fiatalember kissé erős hatással volt a húgára. Rövidesen azonban mégis Teddyre terelődött a szó.

- Azért ha meggondolom... mi szüksége volt ennek az Emersonnak az egész komédiára? - kérdezte a bátyját.

- Be akart furakodni közénk.

- Ilyen feltűnő módon?

- Ne törjük a fejünket rajta. Az urundi törzs megbízható, ott jó helyen van. És hat nap múlva mehet, ahova akar. Most a mi dolgunk a fontos. Valamit megkísérelnék majd a gazemberek ellenünk, az biztos. Ezért csináltattam másolatot a térképekről. A banditák csak tőlem tartanak, pedig te fogod elvinni a térképet. Ha bármi történik velem, ígérd meg, hogy a sorsomra hagysz és megpróbálsz eljutni Leopoldvillebe. Érted, Mary? Nem maradsz mellettem, ha valami csetepaté adódik. Máris futsz! Ez az egyetlen reményem. Ne félj, nem fognak megölni. A Próféta nem gyilkol meg lefegyverezett, vagy sebesült embereket.

Távolról már feltűnt az őserdő vége, amikor egy sötét árny rohant feléjük az ösvényen.

- A fák közé! - kiáltotta Róbert. Mindketten elbújtak és mikor a rohanó alak melléjük ért, O'Brien megragadta:

- Lámpát! - Mary kezében felvillant az acetilénlámpa.

Majdnem elejtette és halkan felsikoltott. O'Brien az első meglepetés után előrántotta a revolverét és rászegezte a lámpa fényében elvakultan pislogó Teddyre:

- Ha cinkosai vannak a közelben, mielőtt bármit tehetnének nekünk, hat golyót röpítek magába.

- Cinkosaim nincsenek a közelben, de a Próféta nincs messze az embereivel.

- Szép. Most meg fogjuk kötni és magunkkal visszük tusznak. Rendes teljesítmény volt megszökni a négerektől és elénkbe vágni.

- Ön nagyon rosszhiszemű, Mr. O'Brien. Úgylátszik, ez együttjár a petróleumkutatással - mondta elvesző humorának bágyadt visszhangjával Teddy. - Jól tenné, ha meghallgatna engem.

- Erre nincs idő. Előre!

- Ne mozduljon innen! Perceken belül felrobban a híd!

- Elég volt az ostoba mesékből! Nem fog feltartani ilyesmivel. Gyerünk!

Teddy kétségbeesetten látta, hogy ez a nyakas ember a vesztébe rohan és magávalviszi Maryt is. Villámgyorsan lecsapott az acetilénlámpára. Kockázatos dolog volt. Ha a lámpa nem törik el rögtön, kétségtelen, hogy Róbert szitává lövi. De a lámpa csörömpölve hullott le és minden sötét lett. A lány felsikoltott, egy lövés dörrent, azonban Emerson már hasravágódott. Róbert nem mert a sötétben lőni, vizsgálódva meresztette ki a szemét és elég vigyázatlan volt ahhoz, hogy megmozduljon, amivel elárulta, hol van. Miután revolver volt nála, Teddy nem kímélgette. Teljes erejéből kivágta az öklét, körülbelül a fej magasságában. Érezte, hogy valahol a fültő és a tarkó között talált. O'Brien kábultan zuhant a földre. Most Mary rémült hangját hallotta:

- Mit csinált a bátyámmal?

- Inzultáltam. Már mozog is. Sárgahajú Anya, kérem, hogy védjen meg, a fivére képes és le...

Ebben a pillanatban megingott alattuk a föld. Fűlsiketítő dördüléssel dobta magasba a hídat egy lángoszlop. Teddy egy fának dőlt és elkapta karjánál a zuhanó leányt. Két másodpercre biborszínű fényben úszott minden, azután sötét lett és a lehulló kövek tompa dübörgése hallatszott, amint gurulnak a szakadék oldalán...

*

A Próféta embereivel a túlsó parton várt, a hídfőtől vezető út első kanyarulatánál. Megdöbbenve látták, hogy egyszer csak levegőbepereg a híd.

- Az ördög lépett közbe! - dühöngött a Próféta, egy szélesvállú, magas ember.

- Nagyon is emberre emlékeztet az ügy - mondta Howard, az egyik bandita. - Dinamit volt a dologban.

Egyszerre a Próféta felkiáltott:

- Mi az ott?!... Odanézz! - Mélyen lent a Kongó túlsó oldalán egy csónakot pillantottak meg. A fulbé ült benne és evett. A robbanás utáni első ijedtségében enni kezdett. Ez megnyugtatta.

Váratlanul egy kődobás találta vállon és a túlsó parton integető fehéreket pillantott meg. A víz harsogásától nem érthette, mit kiabálnak, de bizonyos, hogy őt hívják át. Megnézte a csónakot. Nem történt semmi baja, szerencsésen zökkent rá a laza parti iszapra. A fehéreknek, ügylátszik, sürgős dolguk lehet. Bizonyára jól megfizetik... Ezzel a fél evezővel nem nehéz a túlsó partra átevicckélni. Azután esetleg vághat valahol az erdőben kormányrudat, sok jó szívós pálma van ott...

...A nap első sugarainál az öt bandita útban volt csónakon a tajtékzó áradattal lefele a Kongón. A néger serényen forgatta frissen vágott kormánylapátját.

- Ha minden jól megy, alkonyig lesodor a víz Stanleyvilleig és ők csak estére érhetnek oda. Ti hárman jöttök eléjük vissza - mondta a Próféta. - Howard és én kiszállunk útközben és elvágjuk a visszavonulást.

A Próféta és Howard nemsokára kiszálltak. A másik három továbbrohant a csónakkal, hogy megelőzze a menekülőket. O'Brienék most bekerítve és elvágva a menekülés lehetőségétől, csapdában voltak. Erről azonban nem tudtak. A robbanás után O'Briennek be kellett látni, hogy Emerson erőszakos fellépése indokolt volt. Nem bízott Teddyben, de a bűnösségéről sem volt meggyőződve. Sok valószínűség volt mindabban, amit Emerson elmondott és mégis... a név.... *Emerson!*... Nem tudott hinni!

Azért beleegyezett, hogy Teddy velük lovagoljon. De nem titkolta el gyanakvását.

- Most még megmondhatja, Emerson, ha Stanleyvillenél csapda vár bennünket és csak erre volt jó a hídkomédia - jegyezte meg lovaglás közben Róbert.

- Ön egy megátalkodott pesszimista, akivel nem tárgyalok, ha mindent akar tudni - felelte Teddy.

- Én hiszek magában - mondta halkan Mary, mikor kissé hátramaradtak később.

- Köszönöm. És ha már itt tartunk: nem lenne kedve feleségül jönni hozzám?

- Maga igazán olyan, mint egy gyerek - mondta nevetve a lány.

- Meg kell értenie, Mary - fejtegette komolyan, - itt az őserdőben nincs nagy választék és remélhetem, hogy a kényszerhelyzetet tekintve, én is megfelelek. Félek, hogy ha a Föld valamelyik lakottabb részén találkozunk, nem lesznek ilyen kedvező kilátásaim. - A lány újra nevetett, de piros volt az arca és nem nézett Teddyre.

Rövid pihenővel jóformán egyfolytában mentek két napja.

Délután ismét kirázta Teddyt a hideg és nagy adag kinint nyelt le.

- Pihenni kellene - mondta a lány aggódva.

- Ne... he... hem... - vacogta. - Csak... gye... he... rünk... Drá... há... ga... az idő. - Egész testében rázkódott.

...A nap ibolyaszínű korongja lassan belemerült a dzsungel sötétjébe és kissé lehült a levegő. Távcsővel már láthatták a stanleyvillei függőhidat. Teddy már nem bírta a lábára állni, leült a földre:

- Menjenek csak... - mondta rekedten. Tanácstalanul álltak mellette az O'Brien testvérek. Elkékölt szájjal vacogott. Mit csináljanak? Négy nap múlva Leopoldvillebe kell lenni, különben elveszítik a kutatási jogukat. Félnapot sem késhettek.

- Te folytatod az utat - mondta a lány. - Stanleyvilleből bennszülötteket küldesz tipoyjal, addig én ittmaradok.

- Na de itt egyedül...

- Miután segített rajtunk, nem hagyhatjuk itt az útszélen. Neked nem szabad késni. Ha sietsz, akkor éjfélre itt lehetnek értünk a bennszülöttek. Semmi mást nem tehetünk. Engem ne féltsél.

Róbert jól tudta, hogy gyenge a húgával szemben, azonfelül ő sem látott más kivezető utat. Sietett.

Két óra múlva már tisztán látszott a híd. Szinte futólépésben igyekezett. Este lett. Felhős és csillagtalan volt az ég. Aggódott, hogy hűgát és a beteget vihar lepi meg. A levegő szokatlanul bűdös volt és forró. Hirtelen néhány kő gurult le az útmenti dombról a lábához... és egy fegyvercső nyúlt ki a cserjék közül.

- Tedd le a fegyvert! Be vagy kerítve! - mondta egy hang.

O'Brien első gondolata a húga volt. Villámgyorsan kétszer a levegőbe lőtt. Valaki hátulról fejbeütötte, hogy elájult. Erős kezek ragadták meg és a három bandita, akik előrejöttek a csónakon Stanleyvilleig, magukkal hurcolták.

V.

Vihar tör ki mindenféle értelemben. Teddy kishijján a mennyországba jut a Próféta révén, végül megfejt egy keresztretjvényt és húslevest rendel. Ezzel vége is a regénynek

Teddy hanyattfeküdt mindenféle pokrócok alatt, amit a leány rakott rá és dőlt a víz róla. Egy óra múlva a kinin leverte a lázt. Teddy felült.

- Mintha nem is lett volna semmi bajom. Csak a fülem zúg. - Rágyújtott egy cigarettára. Az égen nagyon alacsonyan koromfekete felhők rohantak.

- Vihar lesz - mondta kissé bizonytalanul Mary.

- Ma minden összejön - felelte Teddy és átkarolta a leány vállát. - Emlékszem, tavaly a Derbyn ezer fontot veszítettem és ugyanakkor kificamítottam a lábam... Szóval a feleségem lesz?

Mary még mindig nem felelt, de a feje mintegy véletlenül, a férfi vállához ért és ottmaradt.

Ebben a pillanatban két lövés hallatszott távolról. Csak O'Brien lehetett! A lány hirtelen irtózáttal taszította el magától Teddylt és felugrott.

- Mi volt?...

- Lövés... - hebegte a férfi. Mary arca eltorzult, kirántotta a revolverét... Teddy nyugodtan állt a fegyver csöve előtt.

- Esküszöm, Mary, én jót akartam...

- Forduljon meg! Ha hátranéz, ha követni mer, könyörtelenül lelövöm.

Nem szólt semmit. Megfordult. Érezte, hogy hiábavaló minden, a leány egy szavát se hinné el és igaza lenne. Hallotta, amint Mary futva megindul a lövések irányába. Ha követné, bizonyára beváltja fenyegetését. Öt perc múlva megfordult és lassan utánament.

Letért az út melletti giz-gazba, hogy a leány ne lássa a fellobbanó villámfénynél, ha hátranéz. Az őserdő felől nyugtalan rikácsolás, sikoltás és leopárdhörgés hallatszott. A vadak riadtan csörtettek a bozót között. Azután hosszú, erősödő, morajló robogással, mint egy befutó mozdony, megérkezett a vihar! Most nem az egész ég fehéredett el, csak egyetlen hosszú, sárga tört sáv rajzolódott fel a mennyboltra és nyomban iszonyú csattanás és dördülés reszkettette meg a tájat... Azután minden átmenet nélkül hatalmas víztömeg zuhant le fülrepesztő harsozással és az első sívító szélroham nekifeszülésétől recsegve, ropogva meginogtak az őserdő fái.

Mi van Maryvel? Hasoncsúszott előre. Az első szélroham alábbhagyott, csak a sűrű zápor zuhogott. Futólépéseket hallott az úton? Vagy csak kövek gurultak?... Felemelkedett és rohant süketen, vakon a paskoló felhőszakadásban, előre...

Időnként egy tócsába zuhant, felugrott, továbbfutott... «Mary! Mary!» kiáltotta, de maga sem hallotta a hangját az orkánban. Most két-három villám cikázott egyszerre és talán tíz méternyire tőle megpillantotta a lányt. Egy férfivel dulakodott. Valamivel távolabb tőlük egy másik emberalak árnya is feltűnt, de ezt eltakarták majdnem teljesen a fák.

A Próféta és cinkosa érték utol a lányt.

Mary sikoltását elnyelte a vihar. Howard karjaiba akarta kapni a leányt. Most ért oda Teddy. Egyetlen ugrással, két kezével a torkát ragadva meg, rávetette magát Howardra. Mind a ketten felbuktak és birkózva gurultak tovább... Azután felugrottak és sűrű ökölcsapások, pofonok puffantak, csattantak...

Mary befutott a fák közé... A távolabb álló Próféta a vak sötétben csak tapogatózva siethetett társa segítségére. De elkésett. Howard háttal a Kongó partjához került, mögötte harmincméteres mélységben rohant a folyó. Egy ütése eltalálta Teddycet, ez hirtelen lehajolt és saját háta felett nagy ívben csapott bele a bandita arcába, azután mint valami bakkecske ugrott neki fejével a gyomrának. Howard borzalmas sikollyal zuhant le a sziklapárkányról.

Mielőtt még Teddy megfordulhatott volna, a nyakszirtjére csapva megragadta egy kéz, amelyről nyomban érezte, hogy herkulési erő van benne. Ez a kéz könnyedén utánavághatta volna Howardnak, de ehelyett magáhozrántotta és egész közelről suttozta:

- A Próféta vagyok! Ha moccansz, véged.

Teddy lélekzete kifulladt. Egy másodpercig álltak így. Emerson az egyik lábát óvatosan előre csúsztatta a Próféta szétterpesztett csizmái között, úgyhogy a sarka mögé került a cipőjével. Azután rádobta magát. A Próféta hanyattbukott. Teddy ugyanakkor a gyomra mellett felfelé fordított ököllel teljes erejéből álloncsapta a rablót.

Kiszabadult a nyaka... Nagyot lélekzett... Felugrott, néhány lépést hátrált és kést rántott. Hallotta az ellenfél lihegését nem messze tőle.

A Próféta csodálatos hirtelenséggel, nagy távolságról, mint valami párduc, vetette rá magát. A lecsapó kés megállt a levegőben, mert Teddy alsókarját egy vasmarok kapta el. Egyetlen gyors csavarintástól megperdült a csuklója körül, kiejtette a kést, és olyan rúgás érte, hogy egy távoli fának zuhant. A következő pillanatban könyörtelen szorítás ragadta torkon. A Próféta állt előtte a koromsötétben, lehelle a szabályosan érte Teddy arcát, az orruk szinte összeért, a szorítás erősebb lett és a Próféta ezt suttozta:

- Most mozdulj... Kutya! Mész a pokolba!

Teddy, várta, hogy most meg fog halni... Egy elkésett villám cikkázott duplán, valamivel hosszabb időre világítva meg az éjszakát és most a két küzdő végre meglátta egymást, arc az arc előtt.

Apa és fiú álltak egymással szemben.

Teddy elájult.

*

Mikor magához tért, már reggel volt. Ólmos, hálgyogos, nedves, gőzös reggel. Az apja mellette ült a földön és cigarettázott.

- Nagyon tehetséges volt... - dünnyögte, - csak a balkezeseid, hiába... ez a mai fiatalság hibája, a balkezeseke elhanyagolják - meditált szomorúan.

Teddy furcsa grimasszal nézett az apjára.

- Úgy látom, sok mindent elfelejtettem tőled megtanulni.

- Nem magyaráznád meg, te kölyök, hogy mit keresel itt?

- Mondd, papa, te csakugyan rabló vagy? Kisül a szemem, ha ezt a jobb társaságokban megtudják - mondta, miközben szintén cigarettára gyujtott...

Az öreg beszélni kezdett és Teddy végre megismerte édesapja történetét. Emersont sok megaláztatás érte gazdag korában, mert itt is, ott is suttoztak homályos múltjáról. A féktelen hatalomvágy elfelejtette vele a dzsungelt, könyörtelenül tört előre a Cityben és csak akkor sikerült a legfelsőbb köröket is meghódítani, mikor benősült Norwich lord családjába. Becsülte és szerette a feleségét. De a társadalmi élet nem érdekelte többé, miután kielégítette becsvágyát. Amikor meghalt az asszony, határozottan érezte, hogy semmi sem köti már ide az előkelő londoni élet parkettjeihez. Minden idegszálával vágyott vissza az őserdőbe, a Kongo rettenetes vidékére, ahol élete nagy részét töltötte el. Üzletét rábízta Patrickra, aki régi bizalmasa volt, ő magára vállalta az afrikai központ vezetését. Az afrikai központ Cape Townban volt. Cape Townban élt az a benszülött asszony, aki valaha megosztotta vele az őserdő veszélyeit. Felesége életében is előfordult, hogy ellátogatott ehhez a nőhöz, akivel benszülött módra megesküdt a régi időkben. Gyermekük is volt, szintén Theodor. Ezt a fiút még legénykorában adoptálta és kedve szerint nevelte, nem úrnak, hanem kemény erdőjárónak, amilyen ő volt. A félvér fiú együtt bolyongott vele az erdőkben és ha hallottak róla, azt hitték, hogy azonos a londoni Theodor Emersonnal. A londoni úrivilághoz különben nem jöttek el hírek Maladiból, Leopoldvilleből, ahol «a Petroleum Teddy» féltestvére megfordult. Emerson úgy gondolta, hogy végrendeletében majd elosztja a két fiú között a vagyont. Erre azonban most már nem kerülhetett sor. A második számú Emerson-fiút verekezés közben agyonlőtték, néhány nappal Teddy érkezése előtt. Az őserdei sírban, mint most kiderült, valóban Theodor Emerson feküdt. A testvére temetésére érkezett Teddy.

- Így volt - fejezte be az apa. - Amíg anyád élt, valósággal kettős életet éltem. Cape-Townban is volt egy családom. Féltestvéred, szegény Tedd, az én véremet örökölte, súlyosbítva a nyugtalan Mayonga-törzs harcias természetével. De azért jó gyerek volt és nagyon gyászolom. Úgy-e megértesz, Teddy? Nem bírok városi ember lenni! Nem tudok másképpen élni. És itt akarom befejezni... Szenvedélyem lett harcolni a petróleumért. Csak itt érzem jól magam a vadonban. Ha Londonban maradok, talán beteg, fáradt öregember lettem volna, így pedig azt hiszem messze vagyok még a végelgyengüléstől.

- Én is azt hiszem - felelte Teddy és tétova mozdulattal dagadt állkapcsához nyúlt. Azután ő is elmondta a történetét, amelynek az elejét maga sem ismerte. Az apja sem tudta megoldani. Valószínű, hogy Gordon és a repülőgépe összefüggésben állnak a dologgal...

- Szeretem Mary O'Brient - fejezte be Teddy - és meg kell kapniok azt, ami megilleti őket.

- Legyen... - mondta szomorúan az öreg. - Úgysem bántottam volna őket. Róbert O'Brien sértetlen és jó helyen van. Csak a határidő lejártáig akartam visszatartani őket egy közeli mangbattu törzsnél, ahol jól bántak volna velük. Dehát a te kedvedért... elmehetünk ő helyettük Leopoldvillebe és mi jelenthetjük be az ő igényüket.

Elindultak együtt Stanleyville felé. Maryt hiábavaló lett volna keresni, ő bizonyára folytatta az útját. Stanleyvillenél azonban tragikus meglepetésben volt részük.

A függőhidat elszakította a vihar.

*

- A mi jóakaratumk most már nem segít, fiam. A legközelebbi híd öt napnyira van innen és a megáradt Kongón legalább egy hétig nem lehet átkelni... Addig régen lejár az opció.

- De a mi vállalatunk nem fog igényt tartani...

- Másnak kapartuk ki a gesztenyét... Már több vállalat tudja, hogy petróleum van errefelé. A lejárat napján legalább négyen lesznek ott. De talán átjutott a leány még a hídon?

Nem jutott át. A benszülöttek látták az innenső parton, miután a híd leszakadt.

...Csendben mentek visszafelé. Teddy elhatározta, hogy kárpótolni fogja az O'Brien testvérét. De mivel? Nem fognak szóbaállni vele. Hiába!

Két napig az őserdőben mentek. A Próféta úgy ismerte a vadont, mint London valamelyik kisebb kerületét. Teddy büszke volt az apjára. Két nap múlva feltűntek a benszülött kunyhók. A vadak kisereglettek a tisztásra és amikor Teddyt megpillantották, valamennyien harsány, diadalmas üdvözlésbe törtek ki:

- Gordon! Gordon! - Azután vad harci táncba fogtak. Az öreg csodálkozott.

- Ezekhez érkeztem meg - magyarázta Teddy. - Arab kubikusoknak néztem őket. Kérlek... ha lehet, ne menjünk most a fogolyhoz... nem bírnám...

A kövér főnök abbahagyta a táncot és valamit magyarázott Emersonnak. Az öreg nagyon elkomolyodott, intett Teddynek és megindult a főnök után.

- Mi történt? - kérdezte Teddy.

- Majd meglátod. Tegnapelőtt különben ittjárt O'Brien atya. A főnök hívatta. A foglyot ügyesen eldugták előle.

Agyagos tisztásra értek. A tisztáson egy sírhant domborult és egyszerű fakereszt volt rajta, amelyen ez állt beleégetve:

ITT NYUGSZIK:
EVANS GORDON
PILOTATISZT.

Itt volt tehát a megoldás. A fakereszt alatt. A rejtvény most is rejtvény volt még, de így, mint keresztrejtvény, már megoldhatóbbnak látszott.

*

Mikor Mary kiszabadult Howard kezéből, először a sűrűbe menekült, hogy üldözőit lerázza. Sokáig rohant a fák között a tomboló viharban. A pálmalevelek vastag sugárban locsolták rá a meggyülemelő esővizet, kúszógyökerekbe botlott, elvágódott... Megint felugrott... és futott... Mikor úgy érezte, hogy alaposan eltávolodott a támadóktól, ismét kisietett az útra. Az orkán elmúlt. A Kongó elhagyatott meredek partjai, a távoli ég alján keletkező keskeny fénycsík, gyászos, szomorú, sápadt világításban emelkedett ki az éjszakából. Biztos volt benne, hogy a fivérét megtámadták és valószínűleg elhurcolták. Most tehát csak ő juthat el Leopoldvillebe. Stanleyville itt van előtte...

Mikor kifulladtan, elcsigázottan a hídhoz ért, ahol néhány benszülött, összedőlt vályog-kunyhók között munkálkodott, döbbenetén állt meg. Az elszakadt híd a túlsó partról csüngött le összecsavarodva... A Kongó szinte tengerré duzzadva örvénylett lent...

Mindennek vége! A benszülöttekhez fordult tanácsért. Ezek vállukat vonogatták. Majd néhány nap múlva kijönnek Leopoldvilleből megcsinálni a hídat.

Egy öreg néger mégis segített rajta. Ott távolabb lakik a postamester, annak van egy hátaslova. Azon talán eléri Brazovillenál a vasúti hídat és némi késéssel beérhet Leopoldvillebe. Nem sok reménye volt rá, hogy idejében odaér, de meg kellett próbálni. Fáradtan, ázottan, tíz perc múlva nyeregben ült és vágatott...

Ötven fokig emelkedett a meleg. Az esővel teleszívott föld mint valami hatalmas katlan, láthatóan gőzölgött, miazmás párákat hömpölygetve a fullasztó, pállott, nyirkos vidéken. A lány percenként úgy érezte, hogy lefordul a nyeregből. Másnap éjjelre elérte a brazovillei hídat, amelyen már villanyegők voltak. Egész testében remegett és tajtékzott a ló. Ő sem volt

különb állapotban. Haja csapzottan lógott az arcába, ronggyá szakadt ruhája sáros foszlá-nyokban lógott róla.

Autót bérelt Leopoldvilleig. Nemrégén készült el a műút és a vasútépítkezés személyzete részére néhány autó állt a város garázsában. Fél kettőkor már útban volt, egy Európából kiselejtezett, alacsony, úgynevezett Lancia Lambdával a főváros felé. Últében eldőlt és nyomban ájult álomba merült. A zökkenőknél a feje erősen odacsapódott az autó oldalához, da a szemét sem nyitotta fel rá.

Másnap reggel a kormányzáság előtt állt meg az autó és a soffőr felkeltette. Bicegve, minden mozdulatnál fájdalmas szisszenéssel ment fel a lépcsőn sürgő-forgó emberek között. A szakadt, piszkos, tántorgó lányt mindenki megnézte.

- Hányadika van ma? - kérdezte az egyik altisztet.

- Harmadika.

Elkésett! Szeretett volna hangosan felzokogni.

Az illetékes ügyosztály tisztviselője sem nyugtatta meg:

- A bantu-földi opció lejáratára nagyon sokan jegyeztették elő magukat. Egész bizonyos, hogy elsején kiadták az új kutatási engedélyt. - Közben egy nagy könyvben lapozott. - Bacrin... Baju... Balaba... Itt van! Bantu!... A Loanda felső folyásánál...

- Ez az... - mondta küzködve Mary.

- Elsejei bejegyzés történt. - A lány majdnem elájult.

Nagyon távolról hallotta a hivatalnok hangját, aki a könyvből olvasott:

- «Az előjegyzések elbírálása nélkül az engedélyt, a benyújtott térképek és vizsgálati anyag alapján, továbbra is Róbert O'Brien mérnök kapta meg.»

Mary két kézzel az asztalra támaszkodva felemelkedett.

- Mi... mit?...

- Az opció az eddigi engedményes birtokában maradt, miután kellőképpen valószínűsíteni tudta, hogy kutatásai eredménnyel jártak.

- És ki... és ki jelentette be?...

- A bejelentés - mondta a tisztviselő és a könyvbe nézett, - Theodor Emersonné, született Mary O'Brien nevében történt... De Miss!... Blackwood, mit tátja itt a száját? Jöjjön, fek-tessük a misst a kerevetre!...

*

Mikor Mary felnyitotta a szemét, szép fehér helyiségben feküdt. A leopoldvillei kórház külön-szobája volt. Egy orvos és egy ápolónő állt az ágya mellett.

- Semmi baj... Nagyon kimerült volt - mondta az orvos. - Hogy van?

- Köszönöm, - felelte Mary és nyomban emlékezett mindenre. - Igazán csak fáradtság volt...

Valaki eltolta most az ápolónőt és az orvost. Teddy lépett elő csúfondáros vigyorgásával:

- Halló, Sárga Anya! Mit szólna egy tányér húsleveshez? Ha a doktor úr nem tartana kuruzs-lónak, melegen ajánlanám.

Az idea az orvosnak is tetszett és az ápolónővel együtt távoztak. Marynek valami összeszo-rította a torkát, miközben Teddy leült az ágya mellé és megveregette a lány fehér, erőtlen kezét:

- Semmi baj, Mary! Maguké az egész ronda petróleum!... Akármilyen legyen, ha egy pohár koktél nem ér többet hat vagon olajnál. De hogy jutott eszébe azon a kapun bejönni? Én a fő-

bejáratnál vártam. Valóságos labirintus egy ilyen kormányzóság... Hol is hagytuk el? Ja igen... Éjszaka mikor egy urat belöktem a Kongóba... Köszönöm nővér, majd én megítatom... Addig egy szót sem beszélek, amíg nem issza ki a húslevest... Szóval, akkor a másik úrral kezdtünk dulakodni, ezzel a bizonyos Prófétával... Erről kiderült, hogy... hát izé... csakugyan van valami köze az Emerson-féle vállalatához... És hát... hm... hogy is mondjam?... Rokonom. Apai ágon... igen. Ez nagyon különös és én is köhögttem volna tőle, ha éppen húslevest eszem... Szóval ezzel az úrral kibékültünk és miután láttuk, hogy leszakadt a híd, szomorúan visszamentünk a kedves bantukhoz, akiknek a főnöke régi barátom, egy jámbor kézevő. A maga fivérét is őrzi... Köszönöm jól. Semmi baja. Csak egész csúnyán káromkodik. Különben üdvözli magát... Hát kérem itt megtaláltuk a pilóta sírját. Ez az én szegény Gordon barátom valószínűleg ide repült velem tréfából. Szép kis víkendprogram... Na és úgy látszik, míg én aludtam, rajtaütött egy vadállat és szétmancangolta. A bantu törzs retteg a katonai megtorlástól. A varázslójuk álmoskönyve szerint fehér embert megölni közeli akasztást jelent. Rögtön elrohantak a maga papjáért, aki úgy látszik megtalálta a szerencsétlen Gordon tárcáját is, megnyugtatta a bantukat, hogy senkisémet gyanúsítja őket, illő módon eltemette szegény Gordont és elment, nem is sejtve, hogy az egyik kunyhóban ott fekszik a fia megkötözve. Ezt persze nem veszik szigorúan a bantuk, mert fehér ember parancsára tették és ez jó mentség... Ahogy ott szegény Gordon sírja körül ültünk, az ap... azzal a bizonyos ismerős úrral, a napfény egyszercsak megcsillant a bokrok között... Ott állt felületesen elfedve Gordon repülőgépe! A többit képzelheti. A légmentesen zárható tartályban elegendő benzin volt... Egész jó pilóta vagyok, a starthely ideális, tiszta, síma agyagterület. Kedves fivére igen keresetlen és közvetlen szavakkal fejezte ki nézetét, mikor látta, hogy a zsebeiben kotorászok és elveszem a térképet az összes okiratokkal együtt. Amit rólam mondott, az hagyján, de a rokonságomat nem is ismeri... Szóval anélkül, hogy hosszas magyarázatokba bocsátkoztam volna, a szükséges írásokkal a géphez siettem, percek alatt üzemképes állapotban volt, ismerősömmel együtt kitoltuk az agyagos földre és nemsokára a levegőbe emelkedtem. Mondanom sem kell, hogy ezt a látszólag szörnyű távolságot a gép két óra alatt lenyelte és félnappal előbb értem ide a kelletnél. Kérdezték, hogy milyen joggal jelentem be az igényt, ekkor mondtam azt a megbocsáthatatlan hazugságot, hogy családtag vagyok, mint a maga férje... Mondanom sem kell, hogy tisztában vagyok azzal, mennyire kínos ez önnek, de szolgáljon mentségemre...

Nem folytathatta tovább. Két fehér kéz fogta meg a fejét és lehúzta...

*

Mary és Teddy esküvőjén, valahonnan Ausztráliából, ahogy a lapok írták, megjelent az idősebb Emerson is. Nagyobb érdeklődés vette körül, mint a fiatal párt. A szélesvállú, hatalmas, galambősz hajú, napbarnított ember impozáns jelenség volt. Vállain szokatlanul feszült a frakk és kék szeme egy húszéves fiatalember derűs pillantásával tekintett mindenkire.

Esküvő után elbúcsúzott. Hosszabb útra indult. Azt mondta, Newyorkba kell mennie. Mary, aki rövid idő alatt nagyon megszerette az apósát, szomorúan integetett a vonat után, azután a férjéhez fordult.

- Vajjon mikor tér megint vissza hozzánk?

Teddy elgondolkozott:

- Azt csak az Isten tudja, drágám... és talán a Próféta.

VÉGE.